

ATLÉTIKA

OLYASÓTEREM

1981 JUN 19

TARTALOM :

Búcsú 25 év után
A kalapácsvető technika tovább-
fejlesztésére irányuló kutatások
Edzők arcképcsarnoka
Oros Ferenc
Beszélgetés Grete Waitz edzőjével
Bővült a női futóprogram
Sportigazgatás, atlétika-igazgatás
Kati néni elment ...
Djacskov
Mennea, a "Főnökök"
Az 1981. évi országos mezei bajnokság
eredményei
Sovány idők
Ki az amatőr ?
A svájci "csoda"
A MASZ bizottságai
Mindenféle

1981/6

„SPORTOLJ VELÜNK”

A cím már jól ismert, de csak a cím!

Hiszen ez már az új

„SPORTOLJ VELÜNK”

Új tartalommal – új formátummal!

júliustól már kapható A/4-es méretben,

színes borítóval, 32 + 4 oldalon!

A Sportolj velünk című testedzési

tanácsadó folyóirat ára: 10.- Ft.

Megvásárolható a hírlapárusoknál.

Előfizethető a postahivatalokban és a

Posta Központi Hírlap Irodánál

(Bp. V., József nádor tér 1. – 1900)

ATLÉTIKA

XXV. ÉVF. 6.szám

A MAGYAR ATLÉTIKAI SZÖVETSÉG LAPJA

1981. JÚNIUS

Szerkesztette: KRASOVEC FERENC

Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató. - Készült a Sportpropaganda V. sokszorosító üzemében, 1143 Budapest, Dózsa György út 1-3. Műszaki vezető: Tihanyi Sándor. - Az előállítás ideje: 1981. június

BÚCSÚ 25 ÉV UTÁN

A Magyar Atlétikai Szövetség lapja, - miután elérte XXV. évfolyamát -, ezentul egy szerkesztő bizottság közös munkájával, s rövidesen új köntösben szolgálja ügyét, miközben bucsuzik eddigi szerkesztőjétől, Farkas Páltól.

Farkas Pál végigjárta - mondhatnók befutotta - azt az utat, amelyet az elhivatottak életük fő céljaként megtenni szándékoznak. Az

általá egyedül szerkesztett, sőt gépelt anyagot nagy gondal állította össze, gyűjtötte egybe, illetve írta meg, amivel komoly szolgálatot tett a magyar atlétika ügyének. Munkáját igazolja többek között az 1952-ben megkapott ezüst fokozatu Sport Érdemérem, illetve a Kiváló Társadalmi Munkáért kitüntető jelvény, amit 1981 áprilisában nyújtottak át a bucsuzó szerkesztőnek.

E lap hasábjain megszámlálhatatlanul sok embert mutatott már be. Engedtetsek meg most nekünk, hogy munkája befejeztével, magát a szerkesztőt, illetve annak pályafutását ismertessük mindazokkal, akik szeretik az atlétikát.

Farkas Pál igen jó képességű atléta volt, hiszen mintegy öt alkalommal nyert ezüstérmét a magyar bajnoki viadalokon gerelyhajításban, illetve tízpróbában. Hogy "csak" ezüstöket nyert, abban nagynevű ellenfelei a ludasak, hiszen tízpróbában Somfay Elemér és Farkas Mátyás, gerelyhajításban pedig Várszegi József ellen küzdött. Tul ezen, öt alkalommal tagja volt a válogatott csapatnak, amelyben több ízben a második és harmadik helyen végzett neves külföldi versenyzők előtt.

Egy súlyos lábsérülés viszonylag hamar megtörte versenyzői pályafutását, de e sportágtól ekkor sem szakadt el, hiszen 1936 óta a MASZ elnökségi tagjaként tevékenykedett. A felszabadulás után Ungur Imre és Nyirő György mellett titkári funkcióban dolgozott a

Szövetségben. Az Atlétika szerkesztését 1956-ban vállalta el. Az első három számot Nyirő Györggyel közösen készítették, majd ettől fogva egyedül látta el a szerkesztői teendőket. Számos esetben tett kísérletet arra, hogy munkatársakat szerezzen, de ezek egy-két cikk megírása után, a szerénynél is szerényebb dotálási lehetőségek miatt, rendre elűntek.

Elnökségi tagsága alatt több esetben volt a válogatott csapat kísérő vezetője. A demokratikus országokon /Szovjetunió, Csehszlovákia, Lengyelország, Bulgária, NDK, Románia/ kívül, Angliában, Olaszországban, Ausztriában, az NSZK-ban és Finnországban is járt, majd mint csapatvezető 1962-ben a braziliai Porto Allegreben az atléták vezető edzőjeként fejtette ki működését az Universiádén.

Egyesületi edzőként is sok sikert ért el. Több évtizedes edzői tevékenysége alatt magyar bajnokokat és országos csúcstartókat is nevelt.

Testnevelő tanárként szintén igen eredményes munkát végzett. A Testnevelési Főiskolát 1933-ban végezte s kezdetben Szegeden, majd a Szent Imre Gimnáziumban tanított. Ezt követőleg a Pázmány Péter Tudományegyetemen /a későbbi ELTE-n/ dolgozott, majd a Sennelweiss Orvostudományi Egyetem testnevelési tanszékvezetője lett, ahonnan 42 évi szolgálat után 1974 decemberében került nyugállományba, de az Atlétikát 1981-ig szerkesztette, 1500 főre emelve az előfizetők számát.

Az idő közben elszállt, s a KEAC, a TFSE majd a BEAC daliás termetű versenyzője, egykori gerelye után a minap - egy komoly műtete után - a tollat is letenni kényszerült.

A mindenki által tisztelt "Pali bácsi" azonban nem szakad el végleg az ő szeretett Atlétikájától, mert nagy adattára, évtizedek alatt összegyűjtött atlétikai archivuma továbbra is a szerkesztő bizottság, illetve a lapon keresztül az olvasók rendelkezésére áll.

KÉPESSY JÓZSEF

A kalapácsvető technika továbbfejlesztésére irányuló kutatások *

Sehtel, A. többszörös orosz szövetségi bajnok és csúcstartó, majd kiváló teoretikus a kerületi sebesség növelésének lehetőségét vizsgálta. Elsőként alkalmazta azt a megoldást, hogy a kalapácsvető -a haladó-forgó mozgás közben, kissé megnyújtva a kétlábas támaszhelyzetet-, nem egyenes, hanem ív mentén halad előre a körben. Ezzel kívánta az erőközlés útját, valamint a kerületi sebességet növelni.

Tételének helyességét a Coriolis-féle törvény forgás közbeni hatásával igyekezett bizonyítani. Helyesen látta meg, hogy a kalapácsvető mozgásban érvényesül a Coriolis-féle törvény, helyesen szerkesztette meg a modellt is. Számításai azonban nem mindenben igazolták hipotézisét, - amelyre később Tulyevics, V. is rámutatott. Ennek valószínű oka az, hogy a Coriolis-féle erő kérdése, amikor azt élő szervezetre alkalmazzuk, az elméleti mechanika egyik legbonyolultabb fejezete. Mindenesetre munkája értékes abból a szempontból, hogy bebizonyította a Coriolis erő egyes mozgásszakaszokon olyan helyzetet eredményezhet, amelyben a kalapácsot gyorsabban vagy lassabban lehet pályáján vezetni. Így módon, ha nem is közvetlenül, de éppen az eredményezett helyzeteken keresztül - megváltoztathatja a kalapács abszolút (líneális) sebességét. Munkájának másik értéke, hogy felhívta a kalapácsvetés teoretikusainak és gyakorlati szakembereinek figyelmét a kalapácsvető technika egyes fázisainak tudományos vizsgálatára.

Szovjet példa nyomán Európa más országaiban, sőt Amerikában is megindult a teljesítményszűrés érdekében a technika egyes fázisainak vizsgálata.

Küper, G., Jabs, G. nyugatnémet és Felton, S. amerikai szerzők vizsgálták a forgási sugár értékváltozásainak hatását a kalapács kerületi sebességére. Kidolgozták az ún. "Tichtern" és "Kontern" technika elméletét és gyakorlatát. A kalapács forgás közben ébredő centrifugális erejének ellensúlyozását a tölcészerűen hátrafeszülő felső törzs (Tichtern), vagy a mélysúlyponti helyzetben lévő csipő (Kontern) kompenzálásában látták. Helyesen állapították meg, hogy ugyanazon szögsebesség mellett a kalapács kerületi sebessége nagyobb lesz, ha megnöveljük a kalapácsoldali forgási sugarat. Számításaik szerint 1 cm-es kalapácsoldali sugárhosszabítás esetén, - feltételezve ugyanazon szögsebességet - a gyakorlatban 68 cm-es eredményjavulás következik be. Ezért ajánlották a mély súlyponti helyzetben, előretolt vállakkal, teljesen nyújtott karokkal végzett forgást, a csipővel ellensúlyozó "Kontern" technikát. Kísérleti adatokkal igazolták, hogy mélyebb súlyponti helyzetben, az egyes forgások befejezése után, a kétlábtámaszos fázisban a csipő-vállszög (torzió) nagyobb értéke alakulhat ki. A kétlábtámaszos helyzetben így hosszabb út, idő áll rendelkezésre a kalapács gyorsítására.

Megjelölték a "Tichtern" technika tipikus képviselőit. Ide sorolták Zsivótzky Gyulát, Sugavart, Lovász Lázárt, Ruthot és más kalapácsvetőket. A "Kontern" technikát alkalmazó versenyzőkként Krinonovot, s később Klimet jelölik meg.

A "Kontern" és "Tichtern" technika alkalmazási lehetőségeit hazánkban Harmati fejtette ki 1965-ben. "Tudomásul kell venni, hogy mindegyik kalapácsvető a rendelkezésre álló potencialitásokból azt hasznosítja jobban a mozgásban, amiből több van neki. Akinek nagyobb a testtömege, nagyobb az izomereje az megengedi magának a csipővel ellensúlyozó, nagyobb sugáron végzett forgásokat. Akinek viszont magas a testalkata, kisebb a súlya, szerényebb az izomereje, az a forgás közbeni terhelések elől "menekül" a csontos alátámasztás felé és kénytelen magasabb helyzetben törzsével ellensúlyozni a centrifugális erő húzását." Egyszerű húzós dinamométerrel igazolta, hogy az egyes testalkati típusú kalapácsvetők milyen térd, csipő hajlásszögekben, és testdőlési szögben képesek a legnagyobb húzóerő kifejtésére. A sugár hosszabítására vonatkozóan Harmati S., Szekeres B. is hasonló eredményekhez jutott már 1963-ban, hogy 1 cm-es sugárnövekedés közelítően 7e-72 cm-es eredményjavulást jelenthet a gyakorlatban.

Szükség volt ezekre a vizsgálatokra azért is, mert Zsivótzky és Eckschmiedt, hajlított jobb karjuk miatt, lényeges hávolságot veszítettek a teljesítményből. A technikai iskolázás során, a teljesen nyújtott karokkal végzett forgás és kidobás következtében eredményük 2-2,5 m-rel javult.

Az 1950-es évek közepétől, de később is, sőt napjainkban is vita tárgyát képezi a három vagy négy forgás. Több szerző: Simonyi G., Harmati S. magyar, Kersenbroch, K., Vrabel, V. csehszlovák; Szamocvetov, A., Lutkovszkij, E., Kuznyecov, Kologij, Nyikulin szovjet szakemberek és még sokan mások foglalkoztak a negyedik forgás vizsgálatával. Többben a századfordulón kialakult háromforgásos technika mellett kardoskodtak. Statisztikai adatokkal igazolták, hogy a világsúcstartók, és világranglista előkelő helyezettjei, mint Csermák J., Conolly, H., Krivonoszov, M., Zsivótzky Gy., Klim, R., Bondarcsuk, A., Schmidt, W. stb. mind-mind három forgással érték el kiváló eredményeiket. Szamocvetov, A. vizsgálva az egyes forgások hatékonyságát, olyan feltűnést keltő megállapításra jutott, hogy a jövő fejlődésének útja nem a négy forgásban keresendő, hanem éppen a kétforgáshoz való visszatérésben. Szamocvetov, A. következtetését sokan megbirálták úgy a Szovjetunióban, mind külföldön.

A négyforgásos technika ellenzői a legfőbb argumentumként azt hangoztatták, hogy a négy forgás megtétele után a kidobáskor a kalapácsvető nem képes bentmaradni a körben. Statisztikai adatokkal bizonyították, hogy sorozatos "kilépés" a négyforgásos technika következménye.

A négyforgásos technika ellenzőinek állásfoglalása felületes vizsgálódáson alapszik. Nem vették figyelembe a kalapácsvető egyéni adottságait, képességeit és a mozgás belső dinamikáját. A négyforgásos kalapácsvető technikát nem lehet kategórikusan elvetni, hanem fel kell használni a benne rejlő értékeket, azok számára, akik erre egyéni adottságaiknál fogva alkalmasak. Eckschmiedt S., Lovász L., Bayer, U., Gamszkij, I. és mások példája is igazolja, hogy igen ökonomikusan el lehet sajátítani ezt a technikát és feltétlenül teljesítmény-javulást eredményez.

A négyforgásos technika nem csupán annyit jelent, hogy a három forgáshoz még egy negyediket kapcsolunk. Így a haladó-forgó mozgás közben valóban rövidnek bizonyulna a dobókör, vagy a negyedik forgás hatékonyság nélkül, "üresen" történne. A négyforgásos kalapácsvető mozgás ökonomikus végrehajtásához meg kell változtatni annak tér-, idő- és erő kifejtés-szerkezetét. Ezt nem látták a technika ellenzői. Az indulásnál a hagyományos sarok forgás helyett, a bal láb külső elülső talpélén kell az első forgást elvégezni helyben, hogy az előrehaladás mintegy 5-6 cm legyen. A további forgásokat már saroktalpél, talp- elülső részén történő forgásokkal lehet megoldani. A kalapács körületi sebességének fokozását így viszonylag hosszabb időtartamban, hosszabb úton lehet biztosítani. A pillanatok alatt történő erő kifejtés a kétlábás támaszhelyzetben is négy forgásra oszlik el.

Kísérleti eredmények azt is igazolták, hogy azoknak a három forgással dobó kalapácsvetőknek fejlődött a mozgásgyorsaságuk, akik edzésen négy forgással is dobtak.

A technika továbbfejlesztésének kimunkálásában Kuznyecov szerzett kimagasló érdemeket. A négyforgásos technika igazolására vizsgálta a kalapácsvetés belső dinamizmusát. Edzőkkel, versenyzőkkel folytatott vitákat, pedagógiai megfigyeléseket, kísérleteket végzett, biomechanikai analízissel vizsgálta a két- és egylábás támaszhelyzetben végbemenő sebességváltozásokat. Ezt igazolta tenzometrikus méréseivel, fiziológiai megfigyeléseivel. Számításai, tudományos vizsgálódásai végső következtetése, hogy a négyforgásos technika előnyt jelent a három forgással szemben, és ezt ajánlja az élvonalbeli kalapácsvetőknek.

Kuznyecov nagyon értékes vizsgálatokat végzett, azonban nem tárta fel a két- és egylábás támaszfázisok optimális arányát, a sebességváltozások ökonomikus növekedését a négy forgás alatt. Nem vizsgálta azt sem, hogy milyen tudású versenyzőknél, a technikai képzés milyen fokán lehet áttérni a három forgásról a négy forgásra.

Szamocvetov, A., Sukevics, E.M., Krivonoszov, M., Baltovszkij végzett figyelemre méltó vizsgálatokat a kétlábás támaszhelyzetről és a gyorsulási szakaszcsoportról a kalapács körpályáján. Szamocvetov, A. a két- és egylábás támaszhelyzetekre vonatkozóan, négyfajta technikát állapít meg:

1. Technika: "a jobb láb késői felemelése és késői letétele."
2. Technika: "a jobb láb késői felemelése és korai letétele."
3. Technika: "a jobb láb korai felemelése és késői letétele."
4. Technika: "a jobb láb korai felemelése és korai letétele."

Az egyes technikai kategóriákba igyekeznek besorolni a világ élvonalbeli kalapácsvetőit. Megállapítja, hogy a negyedik technikai megoldás a legjobb. Képviselői között találjuk Krivonov, M., Conolly, H., Zsivótzky Gy., Klim, R., Bondarczuk, A. és több tehetséges utánpótlás dobót (pl. Hmelevszkij, Supljakov, Szpiridonov, Gamszkij). A legjobb dobókról készült elemzés alapján bemutatja, hogy "ezt a technikát az egylábtámaszos fázisban csekélyebb gyorsasági veszteség jellemzi".

Szamocvetov, A. a kétlábtámaszos fázissal kapcsolatosan foglalkozik a gyorsulási ívvel. A kalapács ferdesikű körpályájának acimut fokával határozza meg a gyorsulási ív-szakasz hosszát. Igen széles határok közé sorolja (20-115 fok) a gyorsulási ív-szakaszt a kétlábás támaszhelyzetben. Megállapítja ő is, hogy a gyorsulási ív-szakasz csak addig a helyzetig tarthat, amikor a válltengely párhuzamos lesz a csípőtengellyel, vagy a kétlábtámaszon átmenő egyenessel, azaz a kalapács mélypontjáig. Mérései alapján kimutatja, hogy a legjobb dobónál a maximális erőátvitel a kalapácsra (gyorsítás) a jobb oldali és az elülső pont között történik meg 270 és 360 acimut fok között.

Szamocvetov, A. vizsgálatai a kétlábtámaszos-helyzet végrehajtására és ebben történő gyorsítás megoldására vonatkozóan igen értékes munka. Különösen az a megállapítása, hogy a kalapácsot forgás közben gyorsítani csak annak mélypontjáig lehet, amikor a válltengely párhuzamos lesz a csípőtengellyel. Szamocvetov, A. azonban időegységben nem fejti ki a kétlábás és egylábás támaszfázis optimális arányát. A gyorsítási szakasz fokokban kifejezett értéke szoros összefüggést mutat a kalapács kerületi sebességével, de az is fontos, hogy a kalapács milyen hosszú sugáron, milyen hosszú utat, mennyi idő alatt tett meg a gyorsítási ív-szakaszban.

Baltovszkij, A. neves kalapácsvető és szakíró filmanalizissal egybekötött tenzometrikus, valamint elektromiográfus vizsgálatokkal megállapította, hogy az aktív gyorsulási szakasz már az egylábás támaszhelyzet második részében bekövetkezik. A gyorsulási ív-szakasz addig tart, míg a váll és csípővonal párhuzamba kerül a kalapács mélypontján. Meghatározta a centrifugális erő növekedését a forgás aktív fázisában és a kidobásban.

Baltovszkij, A. az aktív és passzív fázis időparamétereit is vizsgálta. Mérései alapján olyan következtetésre jutott, hogy az erőtől eltérően, az időbeli paraméterek másként változnak. Így az aktív szakasz meghatározó, jelentős ismertetőjegye az erő. A passzív fázisnak viszont az idő. A két fázis variációs mértékét, mint a két fázis effektivitásának ismertetőjeleit jellemzi.

Baltovszkij, A. tanulmánya igen értékes és további fejlődést eredményezett a technika vizsgálatában és a technika oktatásában. A változó értékek nagyságának csökkentésével kapcsolatban azonban, nem jelöli meg az optimális határokat. Az erő kifejtés és sebességváltozások a modern kalapácsvető technikában továbbra is fennmaradnak a két- és egylábás fázisban, azonban meg lehet állapítani egy optimális értéktartományt, amelyen belül a legjobb lehet a teljesítmény.

DR. HARMATI SÁNDOR

* Részlet a szerzőnek "A Sebesség-, gyorsulás-, erő kifejtés strukturájának vizsgálata a kalapácsvetésben és az ezzel kapcsolatos speciális felkészítés" című testnevelés doktori értekezéséből.

Ez év tavaszán ismét új mesteredzőket köszönthettek a különböző sportágak hívei. Atlétikában két edző kapta meg ezt a kitüntető, s egyben legmagasabb edzői címet: Oros Ferenc és Bakai József. Kettőjük közül most Oros Ferencet mutatjuk be az Atlétika olvasóinak.

Minden bizonnyal sokan ismerik őt; ki az iskolapadból, ki a továbbképzésről és van aki a pálya mellől. Viszonylag fiatalon kapta a megtisztelő címet, hiszen csak tizegynéhány éve áll a pálya mellett, s foglalkozik tanítványaival. Bizonyára sokan vannak olyanok is, akik még emlékeznek rá mint válogatott, bajnok atlétára, aki rajtolt a budapesti Universiadén, majd az Európa Bajnokságon és számtalan válogatott viadalon.

Vidéki versenyző volt. Szolnokon járt gimnáziumba, s egy időben volt ifjúsági válogatott atléta, illetve igazolt kosárlabda játékos. Az érettségi után sikertelenül felvételizett a TF-re, majd szakmát tanult, de arról a tervéről, hogy testnevelő tanár lesz - nem mondott le.

"Mindig tanár akartam lenni. Eredetileg a történelem iránt érdeklődtem, de nagyszerű testnevelő tanáraink és edzőim, Barna István személyes példája, embersége, sportszeretete, meghatározó élményt jelentettek számomra, s végül is a testnevelő tanári pályát választottam" - mondotta.

Második nekifutásra bekerült a TF-re és a főiskola sportegyesületében folytatta versenyzői pályafutását. A TFSE rekordlistáján még mindig az ő neve található a 400 m-es gátfutás mellett.

A tanári diploma megszerzése után - mivel továbbra is a tanítás volt a célja - visszament Szolnokra s itt tanított és versenyzett. A sors azonban úgy hozta, hogy mégis visszakerült a fővárosba, s az Újpesti Dózsa versenyzője lett.

1967-et mutatott ekkor a naptár. A céltudatos, talán túl kemény edzőmunka azonban nem újabb csúcsokat, hanem egy makacs sérülést hozott, ami versenyzői pályafutása végét jelentette. Így lett egyesülete szegényebb egy válogatott versenyzővel és gazdagabb egy ambíciókkal, lelkesedéssel teli fiatal edzővel.

Az azóta elért eredménylista imponáló. Az edzői pályát egy felnőttékből álló, de nagyrészt kezdő szintű társasággal kezdte el. Később több idősebb válogatott atléta is a keze alá került.

Eddig 15 válogatott versenyzője volt, akik közül nyolcan összesen 21 országos bajnoki címet szereztek a szabadtéri bajnokságokon. Közülük is első helyre kívánczik Orosz Irén, akivel már 12 éve dolgozik együtt "jó egyetértésben", s ez idő alatt Irén hétszer nyert országos bajnokságot, nyolcszor javított országos csúcst /váltókkal együtt/, két EB-n és legutóbb pedig a moszkvai olimpián tagja volt a helyezést elérő váltónak. Árva Istvánnal 13 évig dolgoztak együtt, hatszor lett bajnok és ötször futott országos csúcst. Kiemelkedő siker volt Bakos György ezüstérme az 1979-es Ifjúsági Európa Bajnokságon 110 méteres gátfutásban. Nem sokkal az EB előtt került hozzá a fiatal versenyző, akivel előbb a hosszabb gátszámra készültek, s csak tavasszal határozott úgy, hogy versenyszámot váltanak, s az eredmény őt igazolta. Szintén sikernek könyvelhető el Bognár László fedettpályás EB VI. helye, vagy Hornyacsek Nándor eredményei, aki középszerű 400-as futóként került kezei alá és három éven át a legjobb magyar 400-as volt, bajnokságokat nyert, rekordot javított. Kiss Árpád több sikertelen év után kezdett vele dolgozni és országos csúcst ért el tízpróbában.

Oros Ferenc nagy szeretettel beszél azokról a versenyzőiről, akik már mint "öreg" atléták kerültek hozzá, sok eredményes válogatott év után, pályafutásuk vége felé. Joggal büszke rá, hogy sikerült ezeket a versenyzőket rávenni arra, hogy megpróbáljanak még egyszer keményen dolgozni, elhitette velük, hogy képesek még javulni. Így ért el Báthori István országos csúcst 100 méteren. Volt közöttük, aki nem érte el egyéni csúcsát, de az előző évekhez képest javultak /Rábai Gyula, Füzessy Ede, Benkő János/. "Nagyon sokat tanultam ezektől a versenyzőktől, akik elfogadtak edzőjüknek. Ma is hálás vagyok nekik" - mondja róluk. Hozzá tartozik a teljes képhez, hogy amikor tanítványa lett a tízpróbázó Füzessy, akkor Oros két éven át tízpróbára edzett és több versenyt végigcsinált, hogy jobban "érezze" ezt a versenyszámot. Az erősítő és egyéb addig még nem használt edzésprogramokat, edzésszereket mindig kipróbálta magán, hogy fel tudja mérni a hatását, meg tudja ítélni mennyit érdemes, vagy kell végeztetni belőlük. Évekig együtt edzett tanítványaival, sőt a már csúcstartó Árva Istvánt egy hivatalos versenyen le is győzte 200 méteres gáton.

1973-ban a Testnevelési Főiskola Atlétikai Tanszékének tanára lett, s azóta ez az elfoglaltság a hivatása, az edzősködés pedig a hobbija. Helyesebben, a vágtafutás a hobbi, a többi számra való felkészítés már munka - vallja.

1972-óta dolgozik a válogatott keret mellett. Eleinte mint Orosz Irén edzője, majd később mint a váltók felkészítéséért felelős szakember. Mint ismeretes a magyar női 4x400-as váltó Moszkvában az 1964-es olimpia óta a legnagyobb sikert érte el vágtafutásban az V. hely megszerzésével. A váltó kialakításában kezdettől fogva nagy szerepe volt Oros Ferencnek.

- Hogyan alakult a váltó felkészítése és miért éppen a női 4x400-as csapatot sikerült felhozni, holott évekkel ezelőtt a férfi váltónak nagyobb esélyt adtak a szakemberek?

- Az 1976-os olimpia után a vezetőedző elképzelése szerint a vágtafutásban váltócentrikussá vált a felkészülés. Ez jót tett a szakágnak. A központi felmérések, illetve a felmérési próbaszámok által diktált közös felkészülési irányvonal, nagyrészt sikeresnek bizonyult. A felmérések alkalmával a legjobbakkal sikerült érzékelteni a konkurenciát, s ez ösztönzőleg hatott az otthoni munkában is. Mindezekben a női 400-asok voltak a legjobb partnerek. 1977 végén már látszott, hogy lehetőség nyílik egy jó váltó kialakítására, hiszen többen nagyon komolyan készültek erre a számra. Az EB-re sikerült is "összehozni" a váltót, a csapat kijutott a kontinensbajnokságra. Itt balszerencsésen versenyeztek. Az előfutamban nagyszerű 3:30,6-os országos csúcst futottak, de különböző okok miatt a döntőben már nagyon gyengén szerepeltek. Reálisan már ekkor a VI. helyen kellett volna végezniük.

1978 után a gárda megmaradt, sőt kiegészült a szülés után ismét edzésbe álló Szigetiné Tóth Évával. Az 1980-as év a korai szintteljesítési kényszer miatt rendhagyónak ígérkezett. Nem is sikerült a formáhozzás a meghatározott időszakra. A szakvezetés, látva a komoly munkát, a lelkiismeretes felkészülést, bizalmat szavazott a lányoknak, annak ellenére, hogy a váltó nem teljesítette a kiküldetési szintet. Így kerültek az olimpiai csapatba és sikerükkel a döntés helyességét igazolták. Ez mindenestre jó tanulsággal szolgált a jövőre nézve. A március-április hónapokban végzett nagyon kemény speciális munka miatt nem tudtak formába kerülni májusra - csak jóval később, éppen a magaslati tábor idejében. A váltótagok ekkor - nyugodtan állíthatom - csúcshozzásban voltak! Mindnyájan jelentősen megjavították edzéscsúcsaikat és nagyon jó eredményekre lettek volna ké-

pesek. A magaslati tábor nagyon hasznos és szerintem döntő jelentőségű volt az V. hely megszerzésében!

- Közvetlen a verseny után és később itthon is atlétaberkekben nagy port vert fel, hogy az előfutam után a döntőben Petrika Ibolya helyett Tóth Éva futott. Mi tette szükségessé ezt a cserét?

- A cserét Petrika Ibolya formahanyatlása és Tóth Éva nagymértékű formajavulása indokolta. Ez már az előfutam előtt is világos volt előttem, de nem változtattam azon a csapaton, amelyben a négy legjobb teljesítményt elért versenyző szerepelt. Mindezt annak ellenére tettem, hogy már az előfutam előtt jól látszott, hogy Petrika formája folyamatosan romlik, noha ő az egyik leglekiismeretesebben és legtöbbet edző tagja volt a csapatnak. Ezzel szemben Tóth Éva formája mérhetően !!! és egyértelműen javult. Már a kiutazás előtt is egyforma eredményt értek el versenyen, kint pedig Tóth Éva lényegesen jobb edzéseredményeket produkált. Ennek ellenére az előfutamban a tervezett összeállításban versenyzett a váltó. Az előfutam után világosan látszott, hogy a döntőben, az előfutambeli eredmény megismétlése esetén, a VII. helyen végezhetünk, vagyis pont nélkül. Mindenképp meg kellett próbálni, hátha sikerül előrelépni. A döntőben a magyar csapat 1,9 másodperccel jobb eredményt futott! Az eredmény döntésem helyességét bizonyította! Egy világversenyen mindig a lehető legjobb csapatot kell kiállítani! Ha vannak objektív adatok arra, hogy milyen összetételben a legjobb a csapat - akkor azt kell indítani!

- A döntőben nagyszerű futással, nagy csapatban századmásodpercekkel lett V. a csapat a lengyel váltó előtt. Nagy siker, de ilyen közel a dobogóhoz, felvetődik a kérdés: nem lehetett volna bronzérmes a magyar váltó. hiszen ez versenyzőként alig valamivel több mint 0,1 másodpercet jelentett volna?

- Állítom, tudunk volna annyival jobban dolgozni, hogy elérhető lett volna a bronzérem! Az, hogy ez mégsem sikerült - nem a versenyzők hibája. Az okok közül csak két jellemző példát említek:

Az olimpiai versenyeket közvetlenül megelőző és a felkészülés utolsó állomását jelentő magaslati táborban a magyar válogatott váltó tagjainak kétfajta edzésterve volt. Egy az én részemre, egy pedig a versenyző részére, napi használatra.

A háromhetes tábor idejére, kéréssem ellenére, az edzéstervekben nem volt váltóedzés betervezve! Amíg ilyen fegyelmezetlenek az edzők, addig nehéz lesz előrelépni.

- Hogyan látja a jelenlegi felnőtt élvonal lehetőségeit, az olimpiai helyezést szerzett női váltóval összevetve?

A lányoknál maradván, a 4x100-as váltó is kialakítható lenne, s eredményes lehetne! Ennek alapvető feltétele az volna, hogy a számításba jöhető versenyzők hajlandók legyenek mindent félretéve, valóban komolyan készülni egy-két évig. Ebben az esetben elérhető lenne számukra az az egyéni sikforma, amellyel már világszínvonalu váltóeredményt lehetne produkálni.

A fiuknál kialakult egy komoly, tehetséges 4x100-as csapat, s mivel a konkurrencia is igen erős, 5-6 ember verseng. Nagyon jó a szellem, Nagy Pista igazi vezéregyenysége a csapatnak. Komoly eredményekre képes társaság!

A 400-as fiuknál más a helyzet. Itt is szemléletváltozásra lenne szükség. Tudomásul kell venni, hogy pusztán mennyiségi változtatással az edzésmunkában, nem lehet előbbrelépniük. A gyorsaság terén kell feltétlenül javulni! - ez a komoly előrelépés záloga. Versenyzőink közül többen képesek lennének 46 körüli eredményre, de csak az említett módon.

A lány rövidváltóhoz még valamit: amíg olyan előfordulhat, mint ebben az évben, hogy az edzők hozzáállása miatt április végéig nem sikerült egy igazi váltóedzést összehozni, addig hiába minden!

- A következő világversenyre milyen prognózist adna?

- A női 4x400-as váltó, ha a lányok képesek lesznek ismét összeszedni magukat, megismételheti a moszkvai teljesítményt, s ez már biztos helyezést jelentene. Mellettük a fúú rövidváltó lehet pontszerző.

- Utánpótlásunk, a legfiatalabbaktól az ifjúiig bezárólag szinte minden szakágban állják az összehasonlítást más országok versenyzőivel, kivéve a sprintet. Itt már a 12-13 éveseknél is hatalmas a lemaradás. Miben látja ennek okát?

- Több okát is látom. Alapvető probléma az iskolai testnevelés gyengesége. A futómozgás kialakulása szempontjából döntő 8-10 éves korban egy mozgásszegény életmódhoz szoknak hozzá. Nem igénylik a mozgást, - az ilyen gyerekből már nem lesz sprinter. Mindezek ellenére, a kiválasztásnál mindig felszínre kerül egy-egy tehetség - de ezt követően, komoly szakmai hiányosságokat látok. Tudomásul kell venni, hogy a sprint, technikai szám! Ezt többnyire szem elől tévesztik az edzők, nem fordítanak elég gondot erre. Sok olyan edzésszékőzt alkalmaznak korán, ami ugyan javulást hoz az eredményben, de rögzíti a technikai szintet, s ez nagyban behatárolja a fejlődési lehetőségeket. Így van ez a túlzásban vitt egysíku futómunkával is. Meg lehet nézni a serdülő és ifjúsági bajnokságok élmézőnyét. Sok a rosszmozgású, görcsösen, erőlködve futó versenyző, gyengék az eredmények. Az utóbbi évek néhány igazi tehetsége - nem a sportiskolákból jött /Lépsd, Gresa, Nagy I, Kiss F. stb./! Az, hogy ezek a valóban nagy tehetségek nem jutottak vagy esetleg nem jutnak el a csúcra az már a "fent" dolgozó edzők munkájának hiányosságait mutatja.

- Ezek szerint az a tehetséges gyerek aki betéved egy sportiskolába 10-12 éves korában, eleve elveszettnek tekinthető a vágtafutás szempontjából?

- Nem, de az alkalmazott módszereket, tanterveket meg kellene vizsgálni és változtatni kellene rajtuk. Mindenképp probléma a túl korai kemény résztávós edzés. Nem az a baj, hogy résztávós, hanem az, hogy erősen, elfáradásig futják. A stopper ezeknél a gyerekeknél arra kellene, hogy az edző megmondja, hogy milyen időnél nem szabad gyorsabban futni! A sok tartós futás és futóedzés problémás lehet a sprintereknek. A több futás helyett, többet kellene gimnasztikázni, többet kellene szökdelni, mert ezek rendkívül lényegesek, hiszen az így megszerzett alapokra kell felépíteni a magas szintű eredményes futótechnikát.

- Ezek szerint ez egyértelműen edzőkérdés?

- Összetett a probléma. Az edzők többségében nem sikerült kellőképp tudatosítani, hogy az edzői munka egyik összetevője a szerencse. A szerencse folytán találkozik az edző egy tehetséges versenyzővel, aki bármit csinál, egy szintig fejlődik. És ekkor az edző már tökéletes szakembernek képzei magát, s képtelen megfelelő kontrollal tekinteni saját magára. Nem azt mondja, hogy jó munkát végzett mert sikerült egy tehetséggel megszerettetni az atlétikát, s ez jó pedagógiai munka volt, hanem többnyire minden önkritika nélkül megy tovább a hibás úton.

Az edző, ha egy tehetség kerül hozzá /de más szakágban, mint amit az edző művelt, vagy amire szakosodott/, a versenyző mellett tanulja meg a szakmát. Ez mindenképp rontja a lehetőségeinket. Az edzőknek specializálódni, s állandóan tanulni kell. Állandóan gyűjteni, bővíteni kell az ismereteket. /Nincs veszélyesebb a "mindentudó", "mindenhez értő" edzőnél./ Összinté szakmai fórum kellene, vitákkal, lehetőségekkel a tapasztalatok cseréjére. Manapság nem divat kérdező. Ennek talán az is az oka, hogy nincsenek igazi nagy eredmények és sok edző

lebecsüli a jelenlegi hazai élmény eredményeit. Emellett az 50-es évek nagy edzői egyéniségeitől a titkolódzás "divatja" is ránk maradt. Ugy érzem, hogy nálunk jelenleg a csodavárás korszaka van. Az edzők várják a csodát, külföldről, egy-egy nagymű munkájából.

- Tehát fogalmazhatunk úgy, hogy az iskolapadból kikerülő edzők gyakorlalt az edzőknek azt csíndlnak amit akarnak?

- Lényegében igen!

- Véleménye szerint hogyan léphetnének előre, elsősorban az utánpótlás-nevelés és természetesen az élvonal terén is?

- Fontos lenne, hogy magasabb szintre emeljük az iskolai testnevelés színvonalát. Nem speciális sportági képzéssel, hanem egyszerű testneveléssel.

Szakembereink tanulási vágyát is fel kellene ébreszteni, ez is nagyon sokat jelentene. Az, hogy valaki elvégezte az oktatói tanfolyamot vagy a szakvizit, az még messze nem azt jelenti, hogy most már szakemberré vált! Ezt valahogy tudatosítani kellene. Hiszen ezután jön a nagyobbik rész, a tapasztalat, a tényleges szakmai tudás összegyűjtése. Az edzőképzés színvonalát is mindenképp javítani kellene, ugyanis az oktatási idő alatt csak tárgyi tudást, a háttérrel szerzik meg, a gyakorlati hozzáértést csak ez után kell megszerezni.

Nem kevésbé fontos feladat lenne, azt elérni, hogy tényleg azok az edzők dolgozzanak a tehetséges versenyzőkkel, akik nem sajnálják a munkát, az energiát, az időt. Azok kezébe kellene helyezni a tehetségeket, akik többet, jobbat akarnak és nem az atlétikából, hanem az atlétikáért akarnak élni.

Korszerűtlenek a felkészülési körülményeink. Igazán korszerű lehetőségek csak egy-két klubnál vannak. Márpedig addig amíg nem tudunk több helyen megfelelő lehetőségeket létrehozni, addig azokra a helyekre, klubokra kellene koncentrálni a tehetséges versenyzőket és a jól dolgozó edzőket. Tehetséges versenyzők voltak, vannak és lesznek s elsősorban a mi hibánk, hogy közülük nem többen jutnak el a csúcra. Persze emellett olyan szellemet kellene kialakítani, hogy a gyerekek hamar megtanulják a sportág tiszteletét. Rájöjjenek, hogy nem lehet félvállról véve edzeni, s csak maximális szorgalommal, lelkesedéssel dolgozva, megfelelő módon élve, lehet komoly sikert elérni. Az emberi teljesítőképességet csak úgy lehet fokozni, ha mindent alárendelünk a cél érdekében. Sajnos ezt nem vesszük elég komolyan még ma sem. Ma is sikk a lezserség, a lógás, a hanyag nemtörődöm felfogás.

- Mit jelentett Orosz Ferencnek a mesteredzői cím elnyerése?

- Nagyon örültem neki! Ugy éreztem, érdemes volt dolgozni, noha soha sem a cím elérése sarkallt munkámban.

A mesteredzői címmel mindenképp többre becsülném, ha lenne egy világversenyen is eredményes versenyzőm a következő években!

- További céljai, tervei?

- A munkámat a TF-en elsőszámú élethivatásomnak tartom. Az edzői munkám a hobbim - az emberi teljesítőképesség fokozásának keresése a vágtafutásban.

Szeretnék az eddiginél jobb eredményeket elérni. Van most is néhány tehetséges versenyzőm, akik remélem jó és eredményes versenyzők lesznek.

- Köszönjük a beszélgetést és az Atlétika nevében, további sikeres oktatói és edzői pályafutást kívánunk!

- Y - S

A MASZ Elnöksége 1981. IV. 13-án tartott ülésén megtárgyalta a Bp. Honvéd atlétikai szakosztályának munkáját. Elmarasztalta a szakosztályt, mert eredményessége csökkent, utánpótlás-nevelése nem ért el megfelelő szintet. Az Elnökség felkérte az egyesületet, hogy dolgozza ki a szakosztályi vezetés biztosításának elvi és személyi feltételeit, a szakosztály fejlesztésének elvi és gyakorlati tervét, az utánpótlás-nevelés rendszerét, különös tekintettel az iskolák és a szakosztály kapcsolatára.

Határozatot hozott az Elnökség arról, hogy az Országos Atléta Értekezleten elhangzott javaslatokat a Szövetség vizsgálja meg, a hasznos ötleteket munkájában használja fel, rendszeresen adjon tájékoztatást az Elnökségnek az ezzel kapcsolatos tevékenységről.

A Szövetség felül kívánja vizsgálni a mezei futás versenyrendszerét. Az eddig egyetlen tétversenyként szereplő Országos Mezei Bajnokság meghagyásával, olyan versenysorozat kialakítását tervezi, mely a felkészülés kezdetétől, a mezei idény végéig rendszeres versenyzési lehetőséget biztosít a közép- és hosszútávfutóknak. Olyan versenyrendszer kialakítását tervezzük, mely - a futásban élenjáró országokhoz /Anglia, NSZK, NDK, Szovjetunió/ hasonlóan - nehéz feltételek közötti versenyeztetést tesz lehetővé, segíti a téli felkészülési munka monotónságának megtörését, arra ösztönzi a futókat, hogy minél több versenyen induljanak el. Többfordulós, különböző terepeken bonyolított kuparendszerű versenysorozatra gondolunk. Kérjük mindazokat a versenyzőket, edzőket, egyesületi vezetőket, akiknek ötletei, javaslatai vannak ebben a témakörben, írják meg /Magyar Atlétikai Szövetség, 1142 Budapest, Pf. 116/. Minden hasznos elképzelést örömmel fogadunk.

BESZÉLGETÉS GRETE WAITZ EDZŐJÉVEL

Az európai atlétaedzők XI. kongresszusán rövid beszélgetést folytattam a csehszlovák származású, azelőtt tizpróbázó Edvard Stolbával, Grete Waitz jelenlegi edzőjével. A 7 éve Oslóban edzősködő Stolba, kérésre az alábbi tájékoztatást adta Grete Waitzról:

1953. október 1-én született, tanítónő, Oslóban él, s az ottani Vidor Club tagja. Férjnél van, gyerekük nincs. Férje egyben a menedzsere is, aki Waitz régi edzőjének halála után egy ideig, edzőként is foglalkozott vele. Most is gyakran futnak együtt reggelként, mert a férj is 31 perc körüli eredményt tud 10.000 méteren. Hosszabb külföldi turáira rendszeresen ő kíséri el a feleségét.

Grete 11 éves korában kezdett el sportolni. A gerelyhajító Terje Pedersen közelében lakott, s az ő példájára kezdett kislabdát hajítani, de indult 60 m-en és súlylökésben is. Ezt követőleg kézilabdázott, majd 14 éves korában kezdett futni. Ifjúsági bajnokságot soha nem nyert és 1972-ben még 400-ra készült. Sok könnyű futással tért át a hosszabb távokra és 1974-ben a római EB-n váratlanul bronzérmet szerzett 1500-on. 1977-ben Stolba tanácsára iktatta be edzéseibe az erősítést, a szökdeléseket, az intenzívebb gimnasztikát és a futómozgás iskolázását. Kapcsolatuk ekkor mindössze 4-5 hónapig tartott, s Grete elhagyta ezeket az edzésszükségeket. Komolyabb edző-tanítvány kapcsolat 1980. óta van közöttük.

Waitz legjobb eredményei a következők:

200 m	27,1	400 m	57,2
800 m	2:03,5	1500 m	4:00,6
3000 m	8:31,8	5000 m	1981-ben indul először
10 km	30:57,0 (utcán)	Maraton	2:25:41,0

Jelenleg az alábbi edzésszükségekkel készül:

- Tartós futás, mindig erős iramban. (Minden folyamatos futást 170-es pulzussal fut, még levezetésnél is. Négy percesnél gyengébb km sosincs.)
- Szakaszos edzés.
- Repülő, futóiskolázás.
- Szökdelés.
- Speciális felsőtest- és láberősítés kötéllel, illetve különböző gimnasztikai gyakorlatokkal. (Ezt 7-10 percig, minden reggeli edzése után elvégzi.)

Egy edzésen belül eddig maximum 16 km-t futott. Heti edzése 120 km-nél kevesebb, illetve 160 km-nél több még nem volt. Edzései nagy részét melegítőcipőben végzi. Szereti a hosszútávú versenyeket. Eddigi legnagyobb teljesítményének Stolba a tavalyi New York-i maratoni előtt 3 héttel Norvégiában rendezett kb. 13 km-es utcai versenyen elért eredményét tartja, ahol az erős férfi mezőnyben 5. lett. (Csak 25 másodperccel végzett a győztes mögött, s a közvetlen előtte célba érkező neves hosszútávfutó, Quax - aki már 28 percen belüli 10.000 m-t is futott - mindössze 5 másodperccel tudta megelőzni.)

1981. január második felében 3 hetes versenykörúton volt férjével az Egyesült Államokban, ahol ideális körülmények között tudott edzeni. A január 24 és február 8 között a következőképp alakult az edzés-, illetve versenyprogramja:

Január

24. Utcái futóverseny (10 km) 32:20,0 (I.hely)
5 km levezetés.
25. r.: 15-16 km
du: 10 km
26. r.: 10 km
du: 4-5 km; repülő, futóiskola; 10x200 m (200 m sétával, 29-30 mp-re)
5x100 m váltottlábú szökdelés; 4-5 km
27. r.: 10 km
du: 12 km
28. r.: 12 km
du: 12 km
29. r.: 10 km
du: 4-5 km; futóiskola, repülő; 2x5x300 m (48-49 mp-re, közte 2 perc pihenő, illetve 5 perc dzsogg.)

30. r.: 12 km
du: Utcái futóverseny
(10 km) 32:26,0
5 km levezetés.

Február

1. r.: 12 km
du: 10 km
2. r.: 12 km
du: ua., mint január 26-án délután.
3. r.: 12 km
du: 12 km
4. r.: 12 km
du: ua., mint január 29-én délután.
5. r.: 12 km
du: 12 km
6. r.: 12-14 km
7. r.: 10 km; 10x100 m teljes erővel; pihenő; 4 km
8. du: Utcái futóverseny
(15 km) 48:12,0 /!/
(I.hely) 5 km levezetés.

A nyári idényre április közepétől heti két alkalommal terveznek szakaszos edzést pályán, szögescipőben. Az edzéseken olyan 50 m-es lendületes lejtőfutások is fognak szerepelni, amelyek az adott ritmusban még 300 méterig folytatódhatnak sikon, 10 x ismételve.

Ha nem lesz verseny, helyette tesztfutásként 600, 400 és 200 m-es ellenőrzést terveznek rövid pihenővel (1:31,0; 58-59,0; 28,0).

Kérdésemre Stolba elmondta, hogy februárban sem könnyítettek az edzéseken, s ezért Waitz március 8-án Velencében elég fáradtan versenyzett. Simán kikapott a román Puicától, de a mezei VB-re már frias lesz - mondotta Stolba. (A mezei világbajnokságot nagy fölényrel Waitz nyerte! - A szerk.)

Waitz nagyon szeret futni, s Norvégiában egyik fő szószólója az egészségügyi futásnak. Mostanában adott Oslóban egy hosszú nyilatkozatot a Running World munkatársának. (Ez az amerikai folyóirat a legnagyobb példányszámu, futással foglalkozó színes nyomású sajtótermék a világon). Jellemző érdekesség, hogy az újságíró a riportra való előkészületként a New York-i maratoni versenyen Grete mögött végigfutotta a távot, hogy közelről figyelhesse meg riportalanya viselkedését.

Dr.SZABÓ MIKLÓS

Bővült a női futóprogram

A moszkvai olimpia női atlétikai versenyszámai között a leghosszabb síkfutó szám az 1500 méter volt. Annál nagyobb hát a sportvilág meglepetése, hogy a NOB legutóbb úgy döntött: nem csak a férfiak, hanem a nők számára is elérhetővé teszi a maratoni futás olimpiai bajnoka cím megszerzésének lehetőségét.

A programba most felvett szám hosszú vajudás után ért célba. Pedig már az 1896-os athéni első ujkori olimpia alkalmával is végigfutotta egy nő a távot, ám számukra a hivatalos műsorba a 800 méteres síkfutás is csak 1928-ban került. Az amszterdami negatív tapasztalatok ezen a távon - több nőt a célba érkezés után hosszasan ápolni kellett - azután megtették hatásukat: a 800 méter lekerült a listáról, s csak az 1960-as római ötkarikás vetélkedőn futhattak a nők ismét két kört a salakon.

Most bekövetkezett az áttörés: Los Angelesben a szintén új szám, a 3000 méter mellett a 42.195 méteren is megküzdhetnek egymással a legjobb női hosszútávfutók. Értékelhető, hogy hatalmas az érdeklődés a női maratoni iránt, hiszen éppen tíz éve annak, hogy az első, három órán belüli eredményt feljegyezhettek, ma már viszont sokszázan teljesítik a távot 180 perc alatt. A sporttörténeti jelentőségű eredmény egyébként az ausztrál Adrienne Beams nevéhez fűződik, aki 2:46.30 alatt ért célba. A következő évben, 1972-ben Európában is megszületett az első három órán belüli idő: Csepelen Monspart Sarolta 2:59.53 órással teljesítménnyel fejezte be a versenyt.

Az első próbálkozások után egyre-másra találkozhattak az érdeklődők női indulókkal a férfiak számára kiírt maratoni viadalokon. 1974-ben megrendezték az első nemhivatalos női maratoni futó világbajnokságot az NSZK-beli Waldnielben, két évvel később ugyanott rendezték a földkerekség legjobb hosszútávfutónői.

Mindkét találkozó létrehozásában oroszok részlete volt dr. Ernst van Aaken orvosprofesszornak, aki azóta is a női maratoni vetélkedések jogerőre emelésének világszerte ismert szószólója. Ujabb két év elteltével, 1978-ban az Egyesült Államok-beli Atlanta adott otthont a továbbra is nemhivatalos jelzővel illetett női VB-nek, ahol Monspart Sarolta a második helyet szerezte meg.

Ma már természetes, hogy a legnépesebb mezőnyöket vonzó New York-i maratonin a 15 ezer induló között rendszeresen többszázan képviselik a gyengébb nemzet, míg 1979-ben már például 1843 nő sorakozott a rajtvonal mögött.

1979-től évenként írják ki a nemhivatalos VB-t, ekkor ismét az NSZK-beli Waldnielben futottak a lányok-asszonyok, tavaly pedig London fogadta őket. 1981. augusztusában a kanadai Ottawa várja előreláthatóan közel 30 ország legjobb 250-300 maratoni futónőjét.

Végül érdekességként a jelenlegi legjobb hat női maratoni futónő eredménye, azaz a nemhivatalos világranglista:

1. Grete WAITZ /53/	(NOR)	2:25,41
	(New York, 1980)	
2. P. LYONS-CATALANO /53/	(USA)	2:29,33
	(New York, 1980)	
3. Joyce SMITH /37/	(GBR)	2:30,27
	(Tokio, 1980)	
4. J. GAREAU /53/	(CAN)	2:30,58
	(Tokio, 1980)	
5. Joan BENOIT /57/	(USA)	2:31,23
	(Auckland, 1980)	
6. Lorraine MOLLER /55/	(NZL)	2:31,42
	(Eugene, 1980)	

Sportigazgatás, atlétika-igazgatás

1. Az atlétika jelenlegi helyzetének vizsgálata - a szakmai elemzéseken túl - megköveteli, hogy a sportág igazgatását, szervezeti felépítését és működését is szemügyre vegyük. Ezt azért kell megtennünk, mert az előrelépéshez elengedhetetlen bizonyos szervezeti módosítás, átértékelés. Az atlétika országos irányításának korszerűsítését csak úgy végezhetjük el megfelelően, ha helyzetelemzéssel feltárjuk a jelenlegi szervezeti rendszert, összevetjük azaz a feladattal, amit az atlétika irányítása jelent és meghatározunk a korszerűsítéshez szükséges tennivalókat. Mindehhez a sportigazgatás általános elemzéséből kell kiindulnunk.

A sportigazgatás jelenlegi rendszerét röviden a következők szerint foglalhatjuk össze: a sportigazgatás legfelsőbb szerve az Országos Testnevelési és Sporthivatal (OTSH), amely feladatait egyrészt saját szervezetében, másrészt a fővárosi - megyei testnevelési

és sporthivatalokkal, városi-kerületi testnevelési és sportfelügyelőségekkel látja el. A sporthivatal és a sportfelügyelőség a tanácsok szakigazgatási szervei. Az országos szak-szövetségek az OTSH, a területi szakszövetségek a fővárosi-megyei sporthivatalok, illetve sportfelügyelőségek irányítása alatt állnak.

2. Ha a Magyar Atlétikai Szövetség (MASZ) helyét vizsgáljuk az előzőekben leírt szervezeti keretek között, látható, hogy a MASZ, mint az OTSH szerve, közvetlen irányító tevékenységet nem fejthet ki a területi atlétika igazgatásában, ugyanis ez a tanácsai igazgatás hatáskörébe tartozik. Ebből kétirányú következtetés adódik:

- ha a jelenlegi szervezeti rendszert jónak tartjuk és távlatilag sem helyeselmélet a szervezeti rendszer megváltoztatása, akkor olyan működési formákat kell kialakítani, amely lehetővé teszi az atlétika ügyeinek szervezettebb intézését;
- ha viszont a jelenlegi szervezeti rendszert bizonyos fokig átalakítani javasoljuk, ennek egyik módja az lehet, hogy megteremtjük a MASZ területi szerveinek hálózatát.

Következtéseimet az alábbiak szerint tudom indokolni:

A MASZ jelenlegi jogositványai elegendőek ahhoz, hogy az élsport - a válogatott keretek munkáját befolyásolja, irányítsa és távlati célokat tűzhessen ki.

Nem elegendőek viszont ahhoz, hogy az élsport tömegbázisát adó helyi - területi atlétika helyzetét lényegesen, alapjaiban (és itt a hangsúly a lényegesen és az alapjaiban van!) befolyásolja.

Ez utóbbi negatív ítéletemet a meglévő szervezeti strukturára alapozom. Ugyanis: az irányítás felsőbb fokozatu szerv által alsóbb fokozatu szerv irányában kifejtett vezetői tevékenységet jelent. Ezt a tevékenységet a MASZ jelenleg csak a saját apparátusa irányában látja el - kifelé, illetőleg "lefelé" ezt a tevékenységet a testnevelési és sportigazgatási szervek gyakorolják.

A testnevelési és sportigazgatási szervek és a MASZ között mellérendelt kapcsolat van. A mellérendelt kapcsolat egyúttal meghatározza a MASZ cselekvési lehetőségeit is. Ha tehát a MASZ tevékenységét elegendőnek látjuk abban meghatározni, hogy az csak az élsportra terjed ki, és emellett bizonyos országos szakmai, módszertani feladatokat is ellát, akkor ki kell alakítani a testnevelési és sportigazgatási szervekkel egy olyan kapcsolatrendszert, amely lehetővé teszi, hogy a helyi-területi atlétika ügyének figyelemmel kísérése, befolyásolása eredményes és tervszerű legyen. Mindezt azért tartom szükségesnek, miután a jelenlegi helyzetben is van kapcsolatrendszer a MASZ és a sportigazgatási szervek között, azonban mint azt az eredményekből, eredményességéből látjuk - javítani való feltehetően akad.

Hogyan látom elképzelhetőnek a figyelemmel kísérést, befolyásolást? Például úgy, hogy az A és B kategóriás atlétikai szakosztályokkal rendelkező egyesületek ügyvezetőinek, főfoglalkozásu edzőinek anyagi érdekeltsége a területi atlétikai szövetségek értéktételestől függjön. Vagy például úgy, hogy a sportigazgatási szervek vezetőinek anyagi, erkölcsi megbecsüléséhez a MASZ szakmai véleményének kikérése szükséges. És még lehetne a sort tovább folytatni, de itt most nem ez a cél, ugyanis ezek részletkérdések.

3. Az előzőekben vázlatosan ismertetett kapcsolatrendszer, továbbfejlesztési koncepció a jelenlegi közvetett irányítási rendszerben funkcionálhatna. Ez a közvetett irányítási rendszer a partnerek - tehát az irányításban résztvevő sporthivatalok, területi szövetségek, egyesületek - megfelelő együttműködését, együttműködési készségét és együttműködésre ösztönzését tételezi fel. Ha valahol ez az összhang megbomlik, és az elmúlt évek eredménytelensége ezt a diszfunkciót látszik igen erősen igazolni - akkor nagyon nehéz még a szinten-tartás is. Éppen emiatt az a véleményem, hogy a közvetett irányítási rendszer az atlétika országos helyzetét nézve nem előnyös és megfontolandó ennek bizonyos fokú korszerűsítése úgy, hogy a közvetlen irányítás elemei a rendszerbe bekerülhessenek.

Olyan irányítási rendszerre van szükség, amely lehetővé teszi az élsport közvetlen bázisát képező helyi-területi atlétika helyzetének gyors, hatékony befolyásolását és azoknak a szakmai szempontoknak az érvényesülését, amelyek előfeltételei a megfelelő színvonalú élsport kialakításának.

Mindehhez az szükséges, hogy a MASZ rendelkezzen olyan eszközökkel, amelyek a központi akarat érvényesülését hivatottak biztosítani. Közvetlenebbé, operatívabbá kellene fejleszteni a MASZ és a területi atlétikai szövetségek kapcsolatát. Olyan korszerű igazgatási alapegységekké kellene fejleszteni a területi atlétikai szövetségeket, amelyek a MASZ határozatainak végrehajtását gyorsan, szakszerűen biztosítják: a területi atlétikai szövetséget a MASZ területi alapegységévé kellene fejleszteni.

DR. KARNER OTTÓ

Kati néni elment...

Szomorú gyászjelentést kézbesített a posta. Dr. Irányosy Gézáné Vértessy Katalin 1981. március 29-én 72 esztendőskorában elhunyt.

A magyar atlétika történetének egy jelentős alakja fejezte be földi pályafutását. Fiatal atlétaként 1927-ben - az 1925-ben alakult Testnevelési Főiskola harmadik tanévében - kezdett el atlétizálni, s hogy milyen eredményekkel, arról az annalesek tanuszkodnak.

1928 és 1932 között sorrendben ötször javította meg a női magasugrás országos csúcsát. 1934-1936 között három ízben a 80 m-es gátfutás rekordere volt, s négy éven át, 1934-től 1937-ig, ugyanezen szám bajnokságát is megnyerte.

Kitűnő volt a pályán, de a TF vizsgáin is - miként azt nekünk Balogh Lajosné Kael Anna egykori főiskolai és atléta társa mondotta, amikor Vértessy Katalin felől kérdegettük.

Az igen csinos, gyönyörű alaku szőke lány a Margit-szigeten lakott, egyesületének

mégsem a MAC-ot, hanem a BBTE-t választotta. A Testnevelési Főiskola elvégzése után a budai klubban sportolt.

Érdekes sporttörténeti adat, hogy az első magyar női atlétikai nemzetközi siker is az ő nevéhez fűződik egy 1941. évi fi-renzei versenyen aratott magasugró győzelmével.

Tanári pályáján a Szilágyi Erzsébet gimnáziumban évtizedeken át ő szerettette meg az atlétikát a lányokkal, s ennek eredményeként megalapozta a Pasaréti uti Vasas pályán edző piros-kékek remek női atléta csoportját. Se szeri, se száma azoknak a női versenyzőknek, akiket ő hozott fel a legmagasabb szintig. Többek között ő volt az edzője a müncheni olimpiai 400-as verseny döntőjébe került Balogh Györgyinek is, akinek 51,7-es országos csúcseredménye ma is hirdeti edzője, a szeretett "Kati néni" áldozatos munkáját. De az ő tanítványa volt többek között Nemesháziné Markó Margit, Szabóné Havas Judit, Papp Attiláné és Pusztai Éva.

Április 7-én nagy részvét közepette helyezték örök nyugalomra a Farkasréti temetőben. Sirját valóságos atléta gyülekezet övezte, fájdalmasan bucsúzva Vértessy Katalintól.

elsősorban a sok sikert elérő szovjet magasugró iskola megteremtőjeként vált ismertté. Djacskov nemcsak a szovjet, hanem az egyetemes atlétika történetébe is kitörölhetetlenül beírta nevét.

Hét évvel ezelőtt, amikor 70. születésnapját ünnepelte, Viktor Bolsov, egyik legeredményesebb versenyzője így üdvözölte őt: "Amikor Vlagyimir Mihajlovicsnál edzeni

DJACSKOV

Amint a lapok már hírüladták, a közelmultban hunyt el Djacskov, V.M. a világszer-te elismert és tisztelt szovjet atléta szakember. A tudós professzor és gyakorló edző

kezdttem, 2.09 volt a legjobbam. Néhány hónap mulva 2.15-öt tudtam és országos bajnok lettem - s ezt Djacskov csinálta. Hogy bekerültem a válogatottba és a negyedik helyet szereztem meg a római olimpián - szintén az ő műve. S az, hogy 33 évesen 2.21-t ugrottam, s hogy most 35 évesen még mindig aktív vagyok - mindezt Djacskov érte el."

A hála és köszönet szavai mögé igen sok tanítványa felsorakozhatna, mindazok, akiket ő emelt az élvonal szintjére: Robert Savladze és Valerij Brumel olimpiai bajnokok, Csenosik, Bulatov, Lazareva, Budalov, Degtarjev, s a többi többszörös csucstartó, országos és Európa-bajnok.

Tartalmas, nagy életet élt. Ő maga is szép sportsikereket ért el, s mint tudós-kutató nagy érdemeket szerzett a sportelmélet kutatásában. A ragyogó tanítványok sora a tehetséges pedagógust dicséri. Örökké nyughatatlan volt, mindig új elképzelések jártak

a fejében, újabb és újabb sportolókat gyűjtött maga köré. Mindezek mellett arra is volt ideje és energiája, hogy megírja visszaemlékezéseit, amely könyv formájában a legutóbbi olimpia évében jelent meg "A magasságnak nincs határa" címmel. Ebben a munkában összegezte az elmúlt idők eseményeit, írt magáról, barátairól, tanítványairól, az úgyről, melyért élt és dolgozott - a sportról. Könyve mottójául Romain Rolland szavait választotta: "Nem lehet egyszer s mindenkorra győzni, minden nap ki kell vívni a győzelmet." E szavak a lehető leghűebben fejezik ki az ő örökké újra szomjazó természetét, azét az emberét, aki mindennek a végére járt, amihez csak hozzáfogott. Életének szinte még az utolsó óráját is tanítványai körében töltötte.

Elméleti kutatómunkáját, pedagógiai, edzői tevékenységét igen nagyra értékelték, amit több magas kitüntetés is jelez. Örökre fennmaradnak Djacskov sportelméleti munkái s alakja követendő példaként állítható minden sportoló, edző és elméleti szakember elé.

Mennea, a „Főnök”

● Tizenhárom évi versenyző-pályafutás után bucsut mondott a vágtafutásnak az olasz Pietro Mennea, akit méltán lehet az atlétika legnagyobbjai közé sorolni. Négy nappal a megmászhatatlan szándékát kifejező bejelentése után újra egy sajtókonferencia főszereplőjeként jelentkezett, no nem visszakozó tartalmu közleménnyel, hanem a Robe di Kappa cég képviselőjeként...

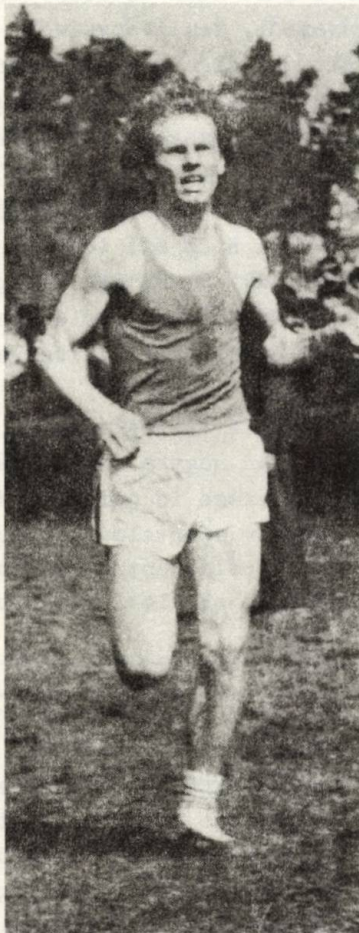
Az olasz határokon kívül is jól ismert, elsősorban farmernadrágokat /Blue Jeans-eket/ gyártó cég évek óta fontos szerepet tölt be Itáliában, mint a sport egyik nagy mecénása. Termékeit sok tizezren viselik az Egyesült Államokban, ugyanugy a Szovjetunióban is. Nos, a vállalat főnökei most úgy határoztak, hogy évente 2.5 millió dollárt áldoznak az atlétikáért, persze nem önzetlenül, hanem a segítő szándékon túl hírnevük öregbitéséért, népszerűségük növeléséért. Mennea vezérletével nagy csapatot toboroznak, amelynek máris tagja az amerikai 400 gátas világcsucstartó

Edwin Moses, s a vágtafutó Steve Williams, s ha igaz, hamarosan csatlakozik hozzájuk a britek olimpiai bajnoka és világcsucstartója, Sebastian Coe is. Belépése a brit Szövetség véleményétől függ. Mennea és a cég azonban meglehetősen optimista, kizártnak tartanak bármiféle "letiltást". A Robe di Kappa mindenesetre már most kinyilvánította azt a véleményét, hogy a jelenleg érvényben lévő amatőr szabályok megsértéséről szó sincs, a versenyzőket a cégjelzéssel ellátott sportfelszerelések viseléséért csak a "szokásos módon" fizetik meg, pontosabban fogalmazva csak kiadásait térítik. A cég azt szerette volna, hogy fő márkahirdetője éppen Mennea legyen, aki viszont kijelentette, hogy az idén Rómában sorra kerülő Világ Kupán, illetve annak előkészítései során csak tanácsadói tisztséget hajlandó betölteni. A gyár szupercsapatának edzője az ex-világcsucstartó amerikai vágtafutó kiválóság, Tommie Smith lesz, s ettől az egytől egyig hírességekből álló "gyári különítménytől" az olasz ruhagyártó vállalat vezetői exportjuk jelentős fellendülését várják.

Az 1981. évi országos mezei bajnokság eredményei

(Dunakeszi, 1981. március 29.)

Összeállította: LÉVAI GYÖRGY

KERÉKJÁRTÓ ISTVÁN

FELNÖTTEK

Férfi egyéni /12.000 m/

1. Kerékjártó István	/53/	U. Dózsa	35:53.6
2. Kiss Zoltán	/56/	Volán	35:56.2
3. Kocsis László	/52/	DVTK	36:18.0
4. Bauer Attila	/54/	Komló Bányász	36:20.8
5. Szekeres Ferenc	/47/	Csepel	36:25.6
6. Sinkó György	/52/	Bp. Honvéd	36:42.4

7. Fancsali András /49/ U. Dózsa, 8. Majer József /57/ NYVSSC, 9. Szekeres János /52/ Építők SC, 10. Bene István /61/ Salgótarjáni TC 11. Póczos Gyula /55/ Ózdi Kohász, 12. Bula Ferenc /55/ Csepel, 13. Pfeffer Ottó /45/ Volán, 14. Szeleczky József /57/ Bp. Honvéd, 15. Golács Miklós /53/ Építők SC, 16. Keszler József /59/, Ajkai Alumínium, 17. Varga Miklós /58/ Volán, 18. Homoki Vince /42/ Komló Bányász, 19. Bene János /57/ MAFC, 20. Lezák Csaba /61/ DVTK, 21. Bodó Imre /54/ Bajai SK, 22. Molnár Gábor /54/ Tébányai Bányász, 23. Érsek Zoltán /58/ DVTK, 24. Tóth Lajos /54/ Gyöngyösi Energia, 25. Kiss József /40/ NYVSSC, 26. Vanek Gábor /54/ Építők SC, 27. Wache János /58/ Komló Bányász, 28. Jenkei András /58/ Vasas, 29. Gyarmati Mihály /57/ NYVSSC, 30. Szabó István /58/ GEAC, 31. Szendrei Sándor /61/ Dunakeszi VSE, 32. Kasnyik János /59/ Építők SC, 33. Gellai Jenő /58/ PMSC, 34. Fenesi József /61/ U. Dózsa, 35. Kristóf Tibor /61/ Tébányai Bányász, 36. Bokros István /55/ Papp József SE, 37. Honfi Gábor / / Eger SE, 38. Boros Zoltán / / Eger SE, 39. Molnár Imre /49/ NYVSSC, 40. Tabbajdi József / / Khalasi AC, 41. Fülöp József /56/ Építők SC, 42. Horváth Gyula /56/ Nk Olajbányász, 43. Fülöp József /56/ Vasas, 44. Litzul János /61/ Tébányai Bányász, 45. Török Sándor /59/ Papp József SE, 46. Buzás Jenő /59/ PMSC, 47. Bodó János /43/ Kvári Rákóczi, 48. Ötvös Imre /57/ U. Dózsa, 49. Keczei Tibor /58/ DVTK, 50. Takács Mihály /58/ Papp József SE.

Férfi csapat /12.000 m/

- Volán
/Kiss Zoltán, Pfeffer Ottó, Varga Miklós/ 32 pont
- U. Dózsa
/Kerékjártó István, Fancsali András, Fenesi József/ 42 pont
- DVTK
/Kocsis László, Lezák Csaba, Érsek Zoltán/ 46 pont
- Komló Bányász
/Bauer Attila, Homoki Vince, Wache János/ 49 pont
- Építők SC
/Szekeres János, Golács Miklós, Vanek Gábor/ 50 pont
- NYVSSC
/Majer József, Kiss József, Gyarmati Mihály/ 62 pont

7. Csepel /Szekeres F., Bula, Vörös/ 71, 8. Tébányai Bányász /Molnár, Kristóf, Litzul/ 101, 9. MAFC /Bene, Moharos, Kovács/ 129. 10. Papp József SE "A". /Bokros, Takács, Török/ 131, 11. PMSC /Gellai, Buzás, Kelemen/ 146, 12. Építők SC "B". /Fülöp, Kasnyik, Nagy/ 150, 13. Eger SE /Boros, Mészáros, Honfi/ 163, 14. Nk Olajbányász "A". /Horváth, Balogh, Pollai/ 180, 15. GYEAC /Szabó, Vágó, Kiss/ 186, 16. Papp József SE "B". /Papp, Vaszil, Papp/ 198, 17. Zalka KMFSE. /Somogyi, Csényi, Farkas/ 249, 18. Nk Olajbányász "B", /Hári, Varga, Dombori/ 251, 19. MEDOSZ ERDÉRT /Nagy, Korik, Szabó/ 259, 20. VM Közért /Pullay, Vincze, Timkó/ 278, 21. Postás /Lipcsei, Hunya, Tábori/ 286.

Férfi egyéni /6.000 m/

1. K. Szabó Gábor	/62/ DMVSC	17:24.7
2. Balogh Gyula	/61/ Szekszárdi Dózsa	17:34.6
3. Orosz József	/57/ Kbarcikai Vegyész	17:39.8
4. Horváth Béla	/55/ FTC	17:42.3
5. Tóth László	/55/ Bp. Honvéd	17:45.8
6. Szénégető István	/56/ Kbarcikai Vegyész	17:50.3

7.-dr. Török János /46/ Volán, 8. Bucsuházi József /58/ SZEOL AK, 9. Biró János /61/ Hatvani KVSE, 10. Kozma Attila /60/ Építők SC, 11. Freier Balázs /59/ PMSC, 12. Fekete Sándor /58/ Kbarcikai Vegyész, 13. Fábián Gyula /52/ BEAC, 14. Bikszády György /53/ Volán, 15. Deák Nagy Imre /55/ FTC, 16. Kiskirály Ernő /58/ Komló Bányász, 17. Bessenyei Róbert /60/ Csepel, 18. Sulyok Attila /59/ Bp. Spartacus, 19. Lajkó István /57/ Bp. Honvéd, 20. Góczán István /60/ Eger SE, 21. Szabó Tamás /61/ PMSC, 22. Zemen János /50/ Építők SC, 23. Wolford László /56/ SZEOL AK, 24. Veres Tibor /62/ SZVSE, 25. Gajdos Tamás /58/ Bp. Spartacus, 26. Mózes András /56/ FTC, 27. Knipl István /61/ PMSC, 28. Mikolai Zoltán /57/ Bp. Spartacus, 29. Vecsernyés Antal /62/ SZEOL AK, 30. Szabó Gábor /57/ Komló Bányász, 31. Mohácsi Péter /46/ MTK-VM, 32. Szabó Zsolt /61/ DVTIK, 33. Lovas Miklós /52/ DMVSC, 34. Bridinszki József /59/ Kbarcikai Vegyész, 35. Kónya Attila /50/ Volán, 36. Madaras István /36/ Csepel, 37. Giczi József /61/ Haladás VSE, 38. Major Ferenc /61/ Haladás VSE, 39. Gábori Tibor /59/ MAFC, 40. Betla László /59/ Zalka KMFSE, 41. Markó Gábor /60/ Bp. Honvéd, 42. Forgó László /56/ SZVSE, 43. Molnár Zoltán /55/ Vasas, 44. Babai Nándor /50/ Építők SC, 45. Bodor Imre /58/ Salgótarjáni TC, 46. Dancsa Bálint /61/ PMSC, 47. Veréb Rudolf /61/ DVTIK, 48. Lengyel János /54/ Építők SC, 49. Grassalkovits Tamás /62/ DVTIK, 50. Gulyás János /57/ BEAC.

Férfi csapat /6.000 m/

1. Kbarcikai Vegyész
/Orosz József, Szénégető István, Fekete Sándor/ 21 pont
2. FTC
/Horváth Béla, Deák Nagy Imre, Mózes András/ 45 pont
3. Volán
/dr. Török János, Bikszády György, Kónya Attila/ 66 pont
4. PMSC
/Freuer Balázs, Szabó Tamás, Knipl István/ 59 pont
5. SZEOL AK
/Bucsuházi József, Wolford László, Vecsernyés Antal/ 60 pont
6. Bp. Honvéd
/Tóth László, Lajkó István, Markó Gábor/ 65 pont

7. Bp. Spartacus /Sulyok, Gajdos, Nikolai/ 71, 8. Építők SC /Kozma, Zemen, Babai/ 76, 9. DMVSC "A" /Sütő, K. Szabó, Lovas/ 86, 10. Komló Bányász /Szabó, Kiskirály, Mestyán/ 100, 11. DVTIK /Szabó, Veréb, Grassalkovits/ 128, 12. Haladás VSE /Giczi, Major, Domján/ 143, 13. Csepel /Bessenyei, Madaras, Zelenák/ 150, 14. BEAC /Fábián, Gulyás, Csorba/ 158, 15. Vasas /Molnár, Kuron, Rivasz-Tóth/ 173, 16. Építők SC "B" /Lengyel, Biró, Jakab/ 179, 17. Salgótarjáni TC /Bodor, Szabó, Balogh/ 183, 18. Bp. Honvéd "B" /Ádám, Pál, Molnár/ 223, 19. Videoton /Malár, Kovács, Kuti/ 246, 20. DMVSC "B" /Kigyós, Debreceni, Bodolai/ 259, 21. MAFC /Gábris, Erdőssy, Tóth/ 267, 22. NYVSSC /Buzai, Vasvári, Baranyai/ 300, 23. Honvéd Ezüst Nyíl /Szántó, Varga, Bige/ 314, 24. Zalka KMFSE /Beszta, Szabó, Silingi/ 321, 25. U. Dózsa /Rácskay, Nehéz, Szabó/ 392, 26. MEDOSZ-ERDÉRT /Zólyomi Balla, Takács/ 409, 27. Honvéd Mereszjev /Mosonyi, Lárás, Sebestyén/ 433.

Női egyéni /4.000 m/

1. Ladányiné,
Schäffer Antónia	/53/ Soroksári VOSE	13:47.7
2. Koleszár Éva	/60/ NYVSSC	13:49.4
3. Jankó Ilona	/57/ Szhelyi TK	13:52.6
4. Ujhelyi Mária	/59/ DUSE	13:58.7
5. Lázár Magdolna	/51/ DMVSC	14:02.9
6. Jakab Erzsébet	/50/ Győri Dózsa	14:13.7

7. Fejmel Péterné /54/ DVTIK, 8. Vitenyi Márta /62/ SZVSE, 9. Jadán Ilona /59/ Ózdi Kohász, 10. Babinyecz Józsefné /50/ Csepel, 11. Horváth Janka /55/ Haladás VSE, 12. Szabó Karolin /61/ Csepel, 13. Völgyi Zsuzsa /49/ Soroksári VOSE, 14. Váczi Éva /56/ Csepel, 15. Nyitrai Zsuzsa /62/ DVTIK, 16. Vanekné, Lombos Éva /54/ Építők SC, 17. Özéné, Sipka Ágnes /54/ Szfvári IKARUS,

LADÁNYINÉ, SCHÄFFER ANTÓNIA

18. Tóth Mária /61/ NYVSSC, 19. Molnár Gizella /58/ Építők SC, 20. Kósa Erika /62/ SZEOL AK, 21. Csamangó Jusstina /62/ SZEOL AK, 22. Zsarnóczai Klára /60/ NYVSSC, 23. Jeszenszky Emma /61/ Vasas, 24. Csizmadia Mária /60/ MTK-VM, 25. Lovas Marianna /62/ DVTK, 26. Érsek Kiss Erzsébet /60/ Bp. Tk. 27. Csökör Irén /53/ MEDOSZ, 28. Tóth Erika /61/ Videoton 29. Torda Erzsébet / / Balassagyarmat, 30. Surányi Ibolya /60/ Soroksári VOSE, 31. Lendel Zita /54/ Videoton, 32. Sebők Mária /60/ Nk. Olajbányász, 33. Pólya Éva /58/ Bp. Tk., 34. Kakukk Olga / / Egri Tk. 35. Varga Judith /62/ Haladás VSE, 36. Babay Katalin /62/ Csepel, 37. Korik Andorné /44/ MEDOSZ, 38. Varga Ágnes /60/ Bp. Honvéd, 39. Kovács Ildikó / / Vasas, 40. Weisz Erzsébet /54/ Bp. Honvéd, 41. Papp Katalin /61/ SZEOL AK, 42. Fiegl Erzsébet /54/ Haladás VSE, 43. Hudi Rudolfné /54/ Postás, 44. Gál Borbála /61/ GEAC, 45. Havasi Ilona /58/ Építők SC, 46. Bányik Ildikó /60/ Bp. Spartacus, 47. Kristóf Anikó /61/ DMVSC, 48. Bata Ilona /56/ Bp. Tk. 49. Jasinszky Ilona /62/ Építők SC, 50. Bakula Mária /62/ Bp. Spartacus.

Női csapat /4.000 m/

1. Csepel		
/Babinyecz Józsefné, Szabó Karolin, Váczi Éva/	36 pont	
2. NYVSSC		
/Koleszár Éva, Tóth Mária, Zsarnóczai Klára/	42 pont	
3. Soroksári VOSE		
/Ladányiné, Schäffer Antónia, Zöldi Zsuzsa, Surányi Ibolya/	44 pont	
4. DVTK /Fejmel Péterné, Nyitrai Zsuzsa, Lovas Marianna/	47 pont	
5. Építők SC /Vanekné, Lombos Éva, Molnár Gizella, Havasi Ilona/	80 pont	
6. SZEOL AK /Kósa Erika, Csamangó Jusstina, Papp Katalin	82 pont	

7. Haladás VSE /Horváth, Varga, Fiegl/ 88, 8. Bp. Tk. /Érsek-Kiss, Pólya, Bata/ 107, 9. Postás /Hudiné, Niczley Saiben/ 147.

IFJUSÁGIÁK

Férfi egyéni /7.000 m/

1. Hegedűs József	/63/	Kvári Rákóczi	22:15.8
2. Kőszegi Zoltán	/63/	U. Dózsa	22:19.6
3. Lamuth Jakab	/64/	Szekszárdi Dózsa	22:23.1
4. Haraszi Zoltán	/64/	DMVSC	22:24.5
5. Szabó János	/63/	Kvári Rákóczi	22:32.8
6. Pressmayer Károly	/64/	Komlói Bányász	22:47.5

7. Vágó Béla / / KSC, 8. Lantos Zoltán /63/ Vasas, 9. Bók László /64/ Kvári Rákóczi, 10. Gerlei Tibor /63/ Szekszárdi Dózsa, 11. Molnár Sándor /63/ Szekszárdi Dózsa, 12. Tóth Miklós /64/ Bakony Vegyész, 13. Németh Tamás /63/ DVTK, 14. Lengyel Zoltán /64/ NYVSSC, 15. Szakály Zsolt /64/ Tányai Bányász, 16. Szabó Nándor /63/ Váczi Izzó, 17. Gáncs Tibor /63/ Szekszárdi Dózsa, 18. Csizmadia István /63/ Szekszárdi Dózsa, 19. Kálmán Zoltán /63/ Építők SC, 20. Németh György /63/ Bakony Vegyész

Férfi csapat /7.000 m/

1. Szekszárdi Dózsa	
/Lamuth Jakab, Molnár Sándor, Gerlei Tibor, Gáncs Tibor, Csizmadia István/ 59 pont	
2. Kvári Rákóczi	
/Hegedűs József, Szabó János, Bik László, Gyimesi Csaba, Kollár Zoltán/ 86 pont	
3. Bakony Vegyész	
/Tóth Miklós, Kocsis László, Németh György, Reichmann Ferenc, Polgár Attila/ 152 pont	
4. Vasas	
/Lantos Zoltán, Medvegy Sándor, Horváth János, Faragó György, Ráczhel Csaba/ 206 pont	
5. SZVSE	
/Juhász József, Kincses Csaba, Győri Ferenc, Jenei László, Császár Pál/ 225 pont	
6. DVTK	
/Németh Tamás, Nemes István, Soós István, Székely László, Bartha József/ 229 pont	

7. Tányai Bányász /Szakály, Zsula, Asztalos, Izing, Herman/ 267, 8. Rába ETO /Csoma, Enyigi, Kovács Kolozsvári, Názár/ 280, 9. Szekszárdi Dózsa "B" /Turnocker, Váncza, Juhász, Sövé, Táib/ 296, 10. Karcikai Vegyész/ Orosz, Honti, Mezei Fábán,/ 387, 11. Építők SC "B" /Kálmán, Varju, Sütő, Pásztor,/ 488, 12. 608 sz. ITSK /Kkfélegyháza/ /Seres, Drozdik, Czákó, Barta, Fekete/ 505, 13. FTC /Balázs, Simai, Irsán, Mógor, Gráfik/ 508.

Női egyéni /3.500 m/

1. Noszály Edit	/63/	NYVSSC	12:14.0
2. Horányi Zsuzsa	/63/	NYVSSC	12:26.0
3. Melnyik Valéria	/63/	NYVSSC	12:44.4
4. Fazekas Erika	/63/	DVTK	12:45.3
5. Fekete Ildikó	/63/	NYVSSC	12:46.0
6. Szemes Zsuzsa	/64/	DVTK	12:46.7

7. Pék Teréz /64/ Dunaujvárosi Kohász, 8. Király Anikó /63/ Vasas, 9. Szilágyi Piroska /64/ Hajdu Vasas, 10. Pusztai Ágnes /64/ Szentés, 11. Parádi Beáta /63/ Dombóvár, 12. Dorn Edit /63/ PMSC, 13. Markovics Magdolna /64/ Videoton, 14. Déri Magdolna /64/ Haladás VSE, 15. Szőke Eszter /63/ Videoton, 16. Tóth Noémi /63/ Dunaujvárosi Kohász, 17. Bugya Mariann /64/ KSI, 18. Molnár Andrea /64/ KSI, 19. Szántó Mariann /63/ Bp. Honvéd, 20. Chapula Beáta /64/ PVSZ, 21. Munczér Katalin /63/ DVTK, 22. Bogdán Éva /63/ NYVSSC, 23. 24. Boszkovics Márta /63/ Kvári Rákóczi, 25. Szőnyi Judit /64/ Kvári Rákóczi.

Női csapat /3.500 m/

1. NYVSSC
/Noszály Edit, Horányi Zsuzsa, Melnyik Valéria, Fekete Ildikó, Bogdán Éva/ 33 pont,
2. DVTK
/Fazekas Erika, Szemes Zsuzsa, Munczér Katalin, Boros Mária, Lukács Ildikó/ 87 pont,
3. Videoton
/Szőke Eszter, Markovics Magdolna, Novák Márta, Bartók Mária, Ladányi Eszter/ 153 pont,
4. Dujvárosi Kohász
/Pék Teréz, Tóth Noémi, Horváth Emőke, Német Erzsébet, Szűcs Gabriella/ 189 pont,
5. SZVSE /Tari Gizella, Cseh Katalin, Nagy Mariann, Rácz Edit, Kéri Ágota/ 201 pont,
6. DMVSC
/Kosina Judit, Mezei Ildikó, Gáspár Zsuzsa, Király Julia, Balogh Katalin/ 266 pont

7. KSC /Bari, Hohn, Gönczi, Fekete, Czanik/ 277, 8. Kbarcikai Vegyész /Kriston, Ziegner, Szénégető, Zelei, Osvai/ 308, 9. GEAC /Klotz, Vő, Cinkota, Jancskár, Gáspár/ 324, 10. Kiskunfélegyháza/ Tarjányi, Tóth, Birgés, Kürtösi, Patyi/ 346, 11. VM KÖZÉRT /Budai, Csordás, Szollás, Éliás, Váci/ 411.

SERDÜLŐK

/15-16 évesek/

Füu egyéni /6.000 m/

1. Szűcs Csaba	/65/	Kun Béla SE	19:16.8
2. Dankó Zsolt	/65/	DMVSC	19:22.8
3. Kereszt Attila	/66/	Pápai Textiles	19:37.9
4. Pécsi Zoltán	/66/	Tbányai Bányász	19:47.5
5. Nagy Ferenc	/65/	Mohács	19:48.5
6. Lénárt György	/65/	NYVSSC	19:49.6

7. Nagy Béla /66/ Gyulai SE, 8. Bagoly Ferenc /65/ NYVSSC, 9. Csereklei Lajos /65/ Dunaujvárosi Kohász, 10. Heisler István /65/ BEAC, 11. Takács István /65/ Bcsabai Előre Spartacus, 12. Uttó György /65/ Vasas, 13. Kerata Csaba /65/ DVTK, 14. Farkas István /65/ Szekszárdi Dózsa, 15. Balogh József /66/ PMSC, 16. Francsics Attila /66/ Győri Dózsa, 17. Szintén János /65/ Fonyód, 18. Drenyovszky Zoltán /66/ NYVSSC, 19. Mihály László /66/ Bcsabai Előre Spartacus, 20. Suhai Ernő /66/ Tbányai Bányász.

Füu csapat /6.000 m/

1. NYVSSC
/Lénárt György, Drenyovszky Zoltán, Bagoly Ferenc, Koszttyu Miklós, Nagy Sándor/ 59 pont
2. Mohács
/Nagy Ferenc, Kovács Attila, Dombai Gyula, Bubenkó Tamás/ Vida Erik/ 196 pont
3. Vasas
/Uttó György, Budai László, Kovács Attila, Füleki Csaba, Végvári László/ 222 pont
4. DVTK
/Kerata Csaba, Galambos Attila, Péczeli Tamás, Szabó Sándor, Vass László/ 236 pont

5. Tányai Bányász
/Pécsi Zoltán, Suhai Ernő, Ivanics Lajos, Bokor Csaba, Magyar Mihály/ 258 pont
6. Szekszárdi Dózsa
/Farkas István, Gallusz Tibor, Erdősi Gábor, Balogh Béla, Kocsis Gyula/ 260 pont

7. BEAC/Heisler, Szilvási, Lánd, Pintér, Klapka/ 286, 8. Kun Béla SE /Szűcs, Nemes, Czombor, Kiss, Csik/ 316, 9. Bcsabai Előre Spartacus "B" /Takács, Mihály, Lukács, Helbert, Kerekes/ 318, 10. Szigetvár /Bálint, Borbás, Kaiser, Moczok, Orsós/ 362, 11. Kbarcikai Vegyész /Seres, Drótos, Balogh, Nagy, Bohó/ 366, 12. DMVSC /Dankó, Csukás, Kufa, Kovács, Somogyi/ 374, 13. Győri Dózsa /Francsics, Tóth, Makk, Nagy, Gacs/ 407, 14. Khalasi AC /Kapás, Kádár, Farkas, Komlós, Szabó Z., Szabó A./ 475, 15. Salgótarjáni TC /Király, Lantos, Petrényi, Soós, Kaszás/ 514, 16. MAFC /Wittinger, Braun, Keszler, Krammer, Jenei/ 547, 17. Bcsabai MÁV /Putnoki, Köles, Garai, Szigetvári, Mányik/ 627, 18. Bodajk /Kovács, Nagy, Horváth, Sárkány, Máté/ 654, 19. Fonyód /Szintén, Boros, Kiss, Szűcs, Zsinkai/ 669, 20. Lőwy DSK /Fábián, Torma, Kvittung, Makrai, Rozgonyi/ 722.

Leány egyéni /3.000 m/

1. Naszályi Nóra	/65/	Vasas	10:38.1
2. Jeszenszky Ágnes	/65/	Vasas	10:38.5
3. Ágoston Zita	/65/	Dujvárosi Kohász	10:39.8
4. Bonifert Erzsébet	/65/	Vasas	10:45.0
5. Nagy Judit	/65/	Győri Dózsa	10:45.4
6. Barocsi Helén	/66/	U. Dózsa	10:46.2

7. Pogányi Izabella /66/ PMSC, 8. Kovács Enikő /66/ Tányai Bányász, 9. Krausz Eszter / / Szekszárdi Dózsa, 10. Kluge Katalin /66/ Vasas, 11. Rácz Katalin /66/ Rába ETO, 12. Latinovics Tímea /66/ Hbőszörmény, 13. Pál Erzsébet /66/ Tányai Bányász, 14. Papp Éva /66/ Győri Dózsa, 15. Hegedűs Anikó /66/ Vasas, 16. Gelmar Edit /65/ KSI, 17. Debreczeni Erika /65/ DVTK, 18. Illés Erzsébet /65/ DMVSC, 19. Bihary Ildikó /65/ KSI, 20. Tóth Mária /66/ Váczi Izzó.

Leány csapat /3.000 m/

1. Vasas "A"
/Naszályi Nóra, Jeszenszky Ágnes, Bonifert Erzsébet, Kluge Katalin, Hegedűs Anikó/ 32 pont
2. Tányai Bányász
/Kovács Enikő, Pál Erzsébet, Tóth Andrea, Molnár Zsuzsa, Dávid Ildikó/ 97 pont
3. DVTK
/Debreczeni Erika, Gergely Ágnes, Baráth Andrea, Töröcsik Andrea, Szabin Mária/ 208 pont
4. Rába ETO
/Rácz Katalin, Soós Katalin, Hardi Éva, Bönyi Mária, Horváth Csilla/ 210 pont
5. PMSC
/Pogányi Izabella, Schmidt Ildikó, Burány Zsuzsa, Szép Hajnal, Nógrádi Etelka/ 240 pont
6. KSI
/Bihary Ildikó, Hegedűs Éva, Gelmar Edit, Káposzta Mónika, Luczai Ildikó/ 256 pont

7. Vasas "B" /Solymossi, Vágó, Bajorics, Földvári, Füstös/ 296, 8. Győri Dózsa /Nagy, Papp, Tóth, Neuperger, Burányi/ 300, 9. Bakony Vegyész /Schnér, Stupián, Molnár, Dömölki, Gombos/ 326, 10. MAFC /Bajkó, Boros, Bozsik, Asztalos, Ungi/ 367, 11. Dunaujvárosi Kohász /Ágoston, Takács, Szabó, Szalai, Szaucsuk/ 381, 12. Bcsabai Előre Spartacus /Gajdács, Suminás, Lőrincz, Kiss, Tomka/ 439, 13. 107. DSK /Nyháza/ /Bánki, Biró, Nagy Csirmaz, Orbán/ 500, 14. Orosháza /Zsiros, Kovács, Szelezsán, Kiss, Frák/ 509, 15. Csepel /Szlovicsák, Lippai, Bosnyák, Koncz, Kovács/ 613, 16. Kkfélégyháza /Iványi, Halász, Öze, Kurucz, Szarvas/ 645, 17. GEAC /Buda, Filipás, Szőke, Szendrő É., Szendrő Gy./ 658.

SERDÜLŐK

/14 évesek/

Fiu egyéni /4.500 m/

1. Fábián József	Bóly	15:45.5
2. Nagylaki Attila	MAFC	15:49.2
3. Banaki Róbert	Dombóvár	15:50.7
4. Kántor Zsolt	Tbányai Bányász	15:51.6
5. Bognár József	Tbányai Bányász	15:55.6
6. Krizán Sándor	NYVSSC	16:05.5

7. Kóka István, Hajdu Vasas, 8. Szálkai István, Komló Bányász, 9. Rónaky Attila, Tbányai Bányász, 10. Csiszár Gábor, ZTE.

Fiu csapat /4.500 m/

1. Tbányai Bányász	/Kántor Zsolt, Bognár József, Rónai Attila, Deák Gábor/ 40 pont
2. Vasas	/Góg Géza, Németh Nándor, Trák Tibor, Horváth Gábor/ 106 pont
3. Komló Bányász	/Szálkai István, Nagy Szilveszter, Szép József, Farkas István/ 136 pont
4. Kvári SI	/Barcza István, Horváth József, Visnyei Tibor, Merkei Sándor/ 146 pont
5. Törökszentmiklósi SI	/Sajti Tamás, Polgár Béla, Bozsó István, Bóza László/ 166 pont
6. Bicsabai Előre Spartacus	/Maláth László, Bércesi András, Török Elek, Buzai Zsolt/ 173 pont

7. DVTK /Burinda, Nagy, Duber, Hargittai/ 218, 8. Salgótarjáni TC /Ferencz, Sándor, Galbács, Győre/ 218, 9. Bóly /Fábián, Schleischer, Kovács, Schmidt/ 214, 10. Khalasi AC /Siha, Tóth, Forgács, Juhász/ 235.

Lány egyéni /2.200 m/

1. Varga Mónika,	Tbányai Bányász	7:40.4
2. Szabó Andrea	SZVSE	7:52.2
3. Rédli Szilvia,	Vasas	7:55.1
4. Fülöp Ildikó	Dunai Kőolaj	8:11.5
5. Fried Éva	Vasas	8:12.5
6. Bankós Enikő	Vasas	8:12.7

7. Bodóki Emőke, Tbányai Bányász, 8. Tapadó Bea, KSI, 9. Kovács Viktória, Tbányai Bányász, 10. Földvári Zsuzsa, Vasas.

Lány csapat /2.200 m/

1. Vasas "A"	/Rédli Szilvia, Fried Éva, Bakos Enikő, Földvári Zsuzsa/ 24 pont
2. Tbányai Bányász "A"	/Varga Mónika, Bodó Emőke, Kovács Viktória, Csapó Katalin/ 32 pont
3. Vasas "B"	/Kenyő Ágnes, Nagy Luca, Dési Zsuzsa, Müller Zsuzsa/ 77 pont
4. Tbányai Bányász "B"	/Magyar Ildikó, Kékesi Beatrix, Mózes Katalin, Somogyvári Dóra/ 102 pont
5. NYVSSC	/Román Erika, Mányik Mária, Kasza Beáta, Herczeg Enikő/ 146 pont
6. Bakony Vegyész	/Kiss Judit, Lőkös Katalin, Lennert Ágota, Szentmiklósi Éva/ 154 pont

7. KSI /Tapadó, Éri, Szikra, Saufert/ 172, 8. Hatvani KVSE /Madácsi, Bálint, Radics Kollár/ 181, 9. DMVSC /Egeresi, Lőki, Perényi, Pallagi/ 204, 10. Tsztniklós/ Ponyokai, Polonyi, Urbán, Németh/ 210.

SERDÜLŐK

/13 évesek/

Fiu egyéni /4.500 m/

1. Ráczkevy Miklós	Tbányai Bányász	16:00.4
2. Vér Zsolt	Vasas	16:03.9
3. Török György	NYVSSC	16:24.3
4. Tóth Zoltán	Tbányai Bányász	16:36.0
5. Hurguly Mihály	Gyulai SE	16:45.6
6. Tabeira Iván	III. ker. TTVE	16:46.0

7. Szilágyi Péter, NYVSSC, 8. Kozma Ferenc, Győri Dózsa, 9. Földessi Zoltán, Vasas 10. Eszenyi Dénes, NYVSSC

Fiu csapat/4.500 m/

1. NYVSSC
/Török György, Szilágyi Péter, Eszenyi Dénes, Cserepár János/ 35 pont
2. Tbányai Bányász
/Ráczkevy Miklós, Tóth Zoltán, Szakály Szabolcs, Izing János/ 42 pont
3. Vasas
/Vér Zsolt, Földesi Zoltán, Vajkovics Károly, Tercsák Tamás/ 97 pont
4. Dunai Kőolaj
/Benes Ádám, Mitzl Attila, Kurán Gábor, Török Pál/ 137 pont
5. Gyulai SE
/Hurguly Mihály, Orodán József, Tokaji János, Szöllősi Ferenc/ 157 pont
6. ZTE
/Dézsi József, Belső Tamás, Heckenast Bálint, Kervalits Levente/ 162 pont

7. PMSC /Kovács, Hajnal, Töröncsi, Ujhelyi/ 177, 8. KSI "A" /Kikilai, Holba, Tóth, Rosta/ 194, 9. Tbányai Bányász "B" /Balogh, Negro, Kisföldi, Ficsor/ 218, 10. NYVSSC "E" /Márföldi, Cselenyák, Szikora, Budalik/ 240.

Lány egyéni /2.200 m/

1. Visy Gabriella	Tbányai Bányász	8:00.2
2. Margittai Zita	Dunai Kőolaj	8:01.8
3. Oláh Katalin	NYVSSC	8:03.7
4. Varga Tünde	Pápai Textiles	8:15.5
5. Juhász Anikó	Dunai Kőolaj	8:24.8
6. Benes Mária	Dunai Kőolaj	8:26.5

7. Kereszt Gyöngyi, Pápai Textiles, 8. Ulrich Márta, SZVSE, 9. Huszár Mariann, Dunai Kőolaj, 10. Varga Eszter, DVTK.

Lány csapat /2.200 m/

1. Dunai Kőolaj
/Margittai Zita, Juhász Anikó, Benes Mária, Huszár Mariann/ 22 pont
2. Pápai Textiles
/Varga Tünde, Kereszt Gyöngyi, Nagy Ibolya, Zsilák Vera/ 42 pont
3. Tbányai Bányász
/Visy Gabriella, Buzási Andrea, Pécsi Orsolya, Hédai Gizella/ 60 pont
4. PMSC
/Vas Éva, Fucsur, Bagaméri Andrea, Kozarics Gabriella/ 112 pont
5. NYVSSC
/Oláh Katalin, Loós Karin, Kekecs Mária, Czenki Erzsébet/ 122 pont
6. Vasas
/Orosz Csilla, Bérdoz Emese, Illés Krisztina, Bokros Ágnes/ 129 pont

7. KSC /Nagy, Harajka, Csőke, Józsa/ 196, 8. Haladás VSE /Vándori, Stangl, Lőrincz, Ruborits/ 203, 9. Mázaszászvár /Nagy, Bakó, Korponai, Csongor/ 230, 10. DVTK "A" /Varga, Váradi, Kalán, Deák/ 238.

Sovány idők ...

Kezdődött a moszkvai olimpiai játékok bojkottjával, később azonban még további csalódások érték az amerikai atlétákat. A fedettpályás versenyek száma csaknem a felére zsugorodott, számos szabadtéri versenyrendező már bedobta a törülközőt, s mindenkitejébe a publikum messze nem a régi.

Hogy az elmúlt nyáron a korábbiaknál jóval kevesebb verseny volt, mindenekelőtt a pénzhiánynak tudható be. Ez pedig pontosan beleillik az összképbe: minden jel arra vall, hogy soványabb idők köszöntöttek az amerikai atlétákra.

Az említetteken az sem segít, hogy egyes, jónevű sportolókat tekintélyes summával próbálnak kártalanítani. A baj az például, hogy hűtlenné vált az elmúlt években legtehetősebb adományozónak számító televízió, noha 1979-80 fordulóján még sprinter versenysorozatra kötött előzetes szerződést.

Fokozta a nehézségeket, hogy hátat fordított az atlétikának a sportcikkeket gyártó ipar is, pedig korábban a legfőbb finanszírozónak számított.

Idén január második felében kezdődött a téli szezon, pedig tavaly ilyenkor már javában tartott. A korábbi évek számos nagyszabású hagyományos versenyét ugyanis lemondták.

Nem kecsegtet szebb kilátásokkal az idei szabadtéri versenyfront sem. Néhány viadalt már előre töröltek, és kiszállt a "buliból" az országos bajnokság fő finanszírozója is. A megcsappant pénzkészletek miatt az idei bajnokságot a sokéves hagyományokkal ellentétben nem Los Angelesben, hanem Sacramentóban rendezik.

Minél sötétebb felhők gyülekeznek azonban az atlétika egén, annál fényesebben világít az utcai futás jövője. Kezdődött minden a féktelen kocogó - jogging - hullámmal, amit hamarosan meglovagoltak az ipar és a gazdaság "mágnásai". S ma már a maraton és más hosszútávu versenyek a sport-szerető közvélemény érdeklődésének középpontjában állnak.

A "nagy attrakciót" 1982-re tűzték ki, mégpedig egy ugynevezett transzkontinentális versenyt Los Angeles és New York között. A közbülső állomások: Phönix, Dallas, Kansas City, Chicago, Philadelphia és még néhány nagyváros. Az 5600 kilométeres versenyre kereken 1 millió dollárt ajánlottak fel, s ebből a győztest 250.000 illeti. S, hogy milyen gyorsan halad a hosszútávu uti-, országuti futás professzionalizálódása: néhány héttel ezelőtt Las Vegasban egy maratoni versenyen a győztes 100.000 dollárért futott.

Tulajdonképpen teljes mértékben érthető, hogy "az olimpiai atléták" irigykedve látják ezeket az összegeket. Az elmúlt évben új atlétikai szövetség alakult, ATFA néven. Az ATFA függetlenül az Egyesült Államok - már meglévő - Atlétikai Szövetségétől, tárgyalásokat kezdett különböző pénzügyi támogató csoportokkal szabadtéri versenyek rendezéséről. Kockáztatva az említett szövetségbe tömörült sportolók jövőbeni olimpiai részvételét is.

Ki az amatőr?

● Az olimpiai mozgalom vezetői szeretnének megnyugtató választ adni a régi, de újra meg újra felvetődő kérdésre: kit tekintsenek hivatásos sportolónak, és kit amatőrnek?

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság már régen módosítani akarja ugyan az olimpiai indulás feltételeit, most Los Angeles előtt is, de amikor arra kerülne a sor, hogy döntsenek, mindig felrémlik Avery Brundage szelleme, és ettől elbizonytalanodnak. A NOB egykori elnöke a tiszta amatőrizmus élharcosa volt.

A Nemzetközi Amatőr Atlétikai Szövetség, az IAAF, szintén meg akarja változtatni szabályait. Olyan megfogalmazáson törlik a fejüket, amely megőrizné a szövetség amatőr jellegét, ugyanakkor biztosítaná olyan sztárok részvételét a versenyeken, akik titokban, vagy akár nyíltan is komoly összegeket vesznek fel szereplésükért.

A közeljövőben mindkét testület összeül, az IAAF augusztus végén, Rómában, a NOB kongresszusa pedig szeptemberben, Baden-Badenben.

A reformok küszöbön állnak. Juan Antonio Samaranch, aki Lord Killanint követte a NOB elnöki székében, hajlik a liberálisabb indulási feltételek elfogadására.

Az IAAF attól tart, hogy a "sportok királynőjének" irányítása a nagy cégek reklámigazgatóinak kezébe csuszik át, ezért kétségbeesetten küdenek, hogy alapszabályaik jobban megfeleljenek a modern idők támasztotta követelményeknek. Nyílt titok, hogy az atlétika csillagai jelentős összegű fellépti díjakat kapnak, de a szövetség nem akarja profiknak bélyegezni és ezzel elveszíteni őket.

John Holt, az IAAF igazgatóhelyettese így érvelt: "Nem akarjuk, hogy sportágunk irányítása üzletemberek kezébe kerüljön. Mi amatőr szövetség vagyunk, és atlétáink óriási többsége a szó szoros értelmében amatőr. A sztárok azonban, akik a közönséget vonzzák, fellépési díjakat kapnak, de nekünk szükségünk van rájuk. Ezért keressünk kompromisszumot."

A szövetség egyes vezetői a Nemzetközi Szövetség /FIS/ által alkalmazott áthidaló megoldást szeretnék átvenni. Ez lehetővé teszi a versenyzőknek pénzdíjak felvételét, azzal a kötéssel, hogy azt átadják nemzeti szövetségüknek, amely aztán legjobb belátása szerint dönt a pénz sorsáról... Ezt a módszert azt követően dolgozták ki, hogy viharos körülmények között diszkvalifikálták az osztrák Karl Schranzot az 1972-es sapporói téli olimpián.

Az Olimpiai Alapokmány 1974 óta lehetővé teszi a sportolóknak, hogy annyi ideig edzzenek, ameddig csak akarnak, és ezalatt kompenzációt kapjanak kiesett fizetésükért. A FIS ebbe a keretbe illesztette be a pénzdíjakat, és így senki sem tesz fel nekik kényes kérdéseket erre vonatkozóan.

A NOB merev álláspontja is változóban van. Cross Lance, a Végrehajtó Bizottság új-zélandi tagja kijelentette: "Korábban mindenfajta anyagi juttatást elleneztem, most már azonban más a véleményem, mert tudom, hogy mindenki ott csal, ahol tud."

A Los Angeles-i olimpián több mint 8000 sportoló indulására számítanak. Nagy többségük-nél még a profizmus gyanújának árnyéka sem merülhet fel. Az evezés, torna, röplabda, kézilabda, stb. a lehető "legamatórebb" sportágak.

Az atlétika jelenti persze a problémát; ráadásul ez a legjelentősebb olimpiai sportág, ez vonzza a legtöbb nézőt, így a NOB az átlagosnál sokkal nagyobb részt biztosít az IAAF-nek a televíziós közvetítések bevételeiből.

Ezért kíséri nagy figyelemmel a sportvilág az IAAF szabálmódosítási kísérleteit.

A svájci „csoda”

Úgy hívják, hogy Roland Dalhäuser, 1958. április 12-én született, ami azt jelenti, hogy élete eddigi legnagyobb sportsikerét a Grenoble-ban megszerzett fedettpályás Európa-bajnoki címet 23. születésnapja előtt ünnepezhette. A magasugrás új európai "királya" 1.90 méter magas, 83 kilogramm súlyu, testmagasságát 38 centiméterrel "megtoldva" vivta ki az aranyat, nem kisebb esélyeseket leckéztetve, mint a nyugatnémet Tancsics-iskola kiválóságait, Thränhardtöt és a címvédő Mögenburgot.

A nem várt svájci siker "szállítója" 1973 óta sportol, azonnal a magasugrást választotta, s nyolc évvel ezelőtt 1.83 méter volt a legjobbjá. A következő éveket súlyos

sérülése miatt kihagyni kényszerült, de aztán - az 1978-as esztendőt leszámítva - igencsak megindult felfelé, 1975-ben kerek 2 méter, 1976-ban 2.18, 1977-ben 2.21 (1978-ban 2.19), 1979-ben 2.22, végül tavaly 2.26 volt a szabadtéri legjobbjá, s ugyancsak 1980-ban, tengerben is átvitte a 2.26-ot. Egyik legjobb szabadtéri stadionban 2.24-gyel az ötödik helyig vitte. Kétszeres svájci bajnok, többszörös svájci csucstartó, már az 1976-os 2.18-a is az addigi legjobb svájci eredménynek számított, amelyet centiméterenként haladva vitt 2.26-ig.

Pompás győzelme után a zürichi Sportvalóságos "ódát" írt a bajnokról, s ujszerű formában faggatta: az olvasók kérdéseit közzé téve. Néhány érdekes téma:

Hogyan edzi az elugró lábát?

- Éppen úgy, mint a lendítőt, tehát nem vagyok "egyoldalú".

Eleinte a hasmánt technikával próbálkozott, hat éve pedig floppozik. Mennyit tudna a régi stilussal?

- Edzéseken még most is ugrok néhányat hasmánttal, 1.90-nél sohasem megy több.

A híres svájci sízőkhöz hasonlóan szintén tizezer svájci frank üzötte a markát a büszke címért?

- Egy vashoz sem jutottam, előnyöm csupán annyi, hogy máris meghívtak egy sor jelentős szabadtéri versenyre. Aprópó! A sízők bukszája tényleg olyan vastag?

Igaz, hogy éppen a si a kedvenc kiegészítő sportja?

- Igaz, de újabban meglehetősen ritkán csatolok, merthogy félttem a lábaimat.

Birsfeldenben egy kicsinyke klub tagja. Nem válna előnyére, ha nagyobb egyesületet választana?

- Azonnal oda lenne a nyugalmam...

Ki lehet az idei esztendő legeredményesebb magasugrója?

- A nyugatnémetek, az amerikaiak vagy a szovjetek.

Utóbbiak közül a fedettpályás világcsucstartó Jascsenko lehet még sztár versenyszámában?

- Ugy hallottam, újra megoperálták, kívánom, hogy gyorsan felépüljön, s térjen vissza. Hogy mire lesz képes, az az orvosoktól is függ.

A MASZ BIZOTTSÁGAI

Szaktanácsadó bizottság

elnök: dr. Bácsalmási Péter
titkár: Nyirő György
tagok: Garay Sándor
Koltai Jenő
Németh Imre
dr. Báthori Béla
dr. Bényi Károly
Fehérvári Béla
Földessy Ödön
Koltai László
Somogyi Nándor
Szentgáli Lajos
Subert Zoltán
Ungur Imre

Edzőbizottság

Vezető: dr. Zarándi László
titkár: Dózsa György
tagok: Angyal János
dr. Eckschmiedt Sándor
Farkas Ferenc
Fejes Zoltán
Harsányi László
Jeszenszky László
Kiss György
Mazolai János
Oros Ferenc
Sójtör József
Spiriev Bojidár
Szekeres Sándor
Vojta László

Utánpótlás- és ifjúsági bizottság

Vezető: Orendi Mihály
tagok: Szekeres Sándor
Erdei László
László Zsuzsa
Szalka Géza
Truka István
Szoóh Béla
Kerékgyártó László
Márton András
Grosán Pál
Kővári Lászlóné
Nagy Péter

Orvosi Bizottság

Vezető: dr. Kunos Ferenc
tagok: dr. Miltényi Márta
dr. Ékes Erzsébet
dr. Sziklai József
dr. Veres József
dr. Altay Frigyes

Budapesti Bizottság

Vezető: Nagy István
tagok: Jeszenszky László
Molnár Sándor
Czvek Lászlóné
Csizmazia László
Herczeg Ferenc
Szalai János
Rimely András
Mérei László
Kovács Lajos

Vidéki Bizottság

Vezető: Szabó József
tagok: Baracs Ferenc
Bodnár Ferenc
Marik Lászlóné
Mihályfi István
Szalai Ferenc
Varga Norbert
Vertik József
Zékány Gyuláné

Technikai bizottság

Vezető: Mátraházi Imre
tagok: Varga Dénes
Soltész Zoltán
Esztergomi Mihály
Rózsa István
Margitai Attila
Kovács Zoltán

Sajtó és Propaganda Bizottság

Vezető: Szalay Péter
tagok: Gyulai István
Havas Judit
Salánki Miklós
Faludi Gábor
Bresztyenszki László
Fluck Miklós
Heilig György

Nyilvántartó bizottság
Vezető: Főző János
titkár: Esztergomi Mihály
tagok: Futó Ernő
Ignáth Mihály
dr. Istenes Vilmos
Kalovits István
Kopecsni Mihályné

Fegyelmi Bizottság
Vezető: dr. Karner Ottó
tagok: Zsohár András
dr. Erdélyi Péter
dr. Kovács László
Szathmári Aba

Versenybíró bizottság
(Vezető: Nyirő György)

- Versenybíróküldő csoport:

vezető: Nyirő György
tagok: Hidasnémeti Alajos
Kopecsni Mihályné
Simonyi Tibor
Baráth Béla
Rádi Zoltánné

- Nyilvántartó csoport

vezető: Varga Gábor
tagok: Tóth József
Botka Istvánné
Vérfoki Ferenc

- Oktatási csoport

vezető: Ungur Imre
tagok: Sugár István
dr. Albert Albert

- Protokoll csoport

vezető: Herczeg Ferenc
tagok: Molnár Sándor
Somogyi Nándorné

MiNdeNFéle

A Népsport, lapunk ez évi 4. számát ismeretű írásának szerzője azt rótta fel, hogy "24 oldalon a fedettpályás bajnokságok és rangsorok eredményeit olvashattuk. Így az újságból jegyzőkönyv lett ..." (Ez utóbbi mondat nagyon megtetszhetett neki, mert néhány sorral alább megismételte.)

Minderről a következő a véleményünk:

- Nem tartjuk nagy bűnnek, hogy az Atlétika esetenként -horribile dictu- kizárólagosan az eredmények közlésére "áldozza fel" egy-egy számát. (Nem utolsó sorban azért, mert a cikkeknek közlő napilap nem kényeztetni el atlétarajongó olvasóit e tekintetben)

- Ugy tűnik, hogy a cikkíró figyelmét nemigen vették igénybe az országos atléta értekezleten elhangzottak -ha egyáltalán ott volt-, hiszen a lapunk "megújodására" tett ígéret, amit az epéstollu szerző szintén számonkért, csak jelen számunktól érvényes!

A Népszava egyik eszévi tavaszi száma arról tudósított, hogy a mozgássérültek római nemzetközi tornáján a féllábu kanadai A. Bondt 185 cm-rel új világcscsot állított fel. A tényleg fantasztikus eredmény elérését fénykép is dokumentálta. Bámulatunk azonban tovább nőtt, amikor a kezünkbe kerülő Gazetta dello Sport címoldalán található fénykép tanúsága szerint A. Bondt ugyanazon a versenyen a 204 cm-es magasságon is jutott. Az új világcscs tehát ennyi!

A közelmúltban levél érkezett a szerkesztő címére, amelyben az Edzőbizottság titkára azt adta tudtára, hogy bizottsága ezen túl minden szakmai jellegű cikket véleményezni, illetve kiegészíteni kíván. "Igy valósítható meg a közlésre kerülő szakanyagok színvonalának emelése, szakmai ellenőrzése, az időszzerű szak-elméleti és gyakorlati követelmények figyelembe vételével"-írta. Mindezt problémamentes lebonyolításához azt tartotta célszerűnek, hogy a kéziratokat 3-4 hónappal a nyomdai leadás előtt juttassuk el hozzájuk.

Lapunk szerkesztő bizottsága szerint:
- az ilyesfajta 3-4 hónapos "előredolgozás" nem valósítható meg,
- az ilyen jellegű segítségadás feleslegessé tenné a szerkesztő bizottságban helyet foglaló szakemberek munkáját,
- lapunk megfelelő szakmai színvonalát elsősorban az edzőbizottság tagjainak önálló publikációi biztosíthatnák.

A TF Könyvtár gondozásában készülő "Válogatott cikkek a világ sportszakirodalmából" című sorozat legújabb kötete "Motorikus tesztek" címmel jelent meg. A négy témakör köré csoportosított külföldi szakcikkek közül több is számot tarthat az atléta szakemberek érdeklődésére. A mintegy 150 oldalas, izléses kiadványt a címben jelzett téma ajánló bibliográfiája zárja.

Megjelenik havonként. — Szerkesztőség: 1143 Budapest, Dózsa György út 1-3.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (Postacím: Budapest V. József nádor tér 1. 1900.), személyesen v. postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Számonként kapható a Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Iroda és Nyomtatványboltjában, 1061 Budapest, Népköztársaság útja 6.

ISSN 0571-799x

Előfizetési díj 1 évre 84.- Ft, számonként 7,20 Ft.

INDEX SZ.: 26-035

Mi lesz a Sportpropaganda újdonsága?

Telefoninterjú Alan Jones-szal

Legérdekesebb sztoriját megírta Ferjancz Attila

AUTÓS SPORTPARÁDÉ

Rallye, túra és hegyi versenyekről

AUTÓS SPORTPARÁDÉ

Hogyan lehet önből autóversenyző? Hogyan lett Alan Jones autóversenyző? Kik voltak eddig a Forma-1. világbajnokai? Mit tartalmaz az idei nemzetközi autós versenynaptár?

Ezekre és ezekhez hasonló érdekes kérdésekre kaphat választ a Sportpropaganda most készülő Autós Sportparádé című kiadványában.

Jól választott a Sportpropaganda, amikor szerzőnek a két „öreg motorost” Petress Istvánt és Szűcs Lászlót választotta ki, akik nemcsak a sportág egyik legjobb hazai ismerői, hanem remek írók is. Ezt bizonyítják a sorozat eddig megjelent füzetei. Ilyenek voltak: a Sportturmix Autósoknak, az Autós Sportlexikon és az Autós Sportrevű. Most azonban már megígérhetjük azt is, hogy ilyen lesz az Autós Sportparádé, amely legkésőbb nyár elején kerül az olvasók elé.

○ ○ ○

Kiadványunk megvásárolható minden újságárusnál és vállalatunk terjesztési osztályán (Bp. VI., Népköztársaság útja 6.).

A SPORTPROPAGANDA VÁLLALAT

harmadik évtizede a testnevelés és sportmozgalom szolgálatában

- **SPORT-KIADVÁNYOK, NYOMTATVÁNYOK, ZÁSZLÓK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 6. sz. alatt.

124-234

123-974

- **IMPORT SPORTFELSZERELÉSEK**

Budapest, V., Kecskeméti u. 11. szám alatti boltban

186-931

- **VÍVÓFELSZERELÉSEK ÉS SZABADIDŐ-RUHÁZATI CIKKEK**

Budapest, V., Bajcsy-Zs. út 36. szám alatti sportruházati szakboltban

110-052

- **ÉRMEK, JELVÉNYEK**

Budapest, VI., Népköztársaság u. 38. sz. alatti üzletben

325-530

325-738

- **SPORTFILMEK KÉSZÍTÉSE ÉS KÖLCSÖNZÉSE**

Budapest, XIII., Margitsziget, Hajós Alfréd sétány

319-951

mindezt a Sportpropaganda Vállalattól, a testnevelési és sportmozgalom célkitűzéseinek elősegítése és népszerűsítése érdekében.

- **NYITVATARTÁS:**

Hétköznapi: 8.30–16.30

Szombaton: 8.30–12.30 (Páros héten szabadszombat!)